

AMPUMARATOJEN
YMPÄRISTÖLUPAHANKE

29.06.2026

Pieksämäen Ampumaratayhdistys ry

Ympäristöluvan muutoshakemus

YSL 89 §

Olkonkankaan ampumarata

SISÄLLYS

1. HAKIJAN JA AMPUMARADAN TIEDOT	4
2. LUVITETTAVA TOIMINTA JA TAUSTATIEDOT	4
2.1 Toiminnan kuvaus ja sijainti.....	4
2.2 Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta.....	6
2.3 Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset.....	6
2.4 Kaavoitus	6
3. YMPÄRISTÖOLOSUHTEET	8
3.1 Topografia ja maaperä.....	8
3.2 Pinta- ja pohjavesi.....	10
3.3 Asutus ja häiriintyvät kohteet	10
3.4 Suojelualueet	10
4. TOIMINNAN KUVAUS.....	11
4.1 Yleiskuvaus nykyisestä toiminnasta	11
4.1.1 Nykyiset radat ja ratarakenteet.....	12
4.2 Kuvaus toiminnan laajentamisesta	12
4.2.1 Rakentamisessa käytettävät materiaalit	13
4.2.2 Toiminnan aloittaminen	14
4.3 Jätehuolto ja käymälät.....	14
4.4 Liikenne ja liikennejärjestelyt	14
5. TOIMINNAN PÄÄSTÖT JA ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN.....	14
5.1 Päästöt maaperään ja veteen.....	14
5.1.1 Yleistä ampumaradan haitta-aineista.....	14
5.1.2 Päästöt maaperään ja altistumisen maa-aineksen sekä pölyämisen kautta.....	15
5.1.3 Arvio toiminnan vaikutuksista pintavesiin	16
5.1.4 Arvio toiminnan vaikutuksista pohjavesiin.....	17
5.2 Melu.....	17
5.2.1 Meluselvitys ja melutilanteen arviointi.....	18
5.2.2 Meluntorjuntasuunnitelma.....	19
6. TOIMINNAN SEURANTA JA TARKKAILU	19
7. PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT).....	20
8. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN.....	20
LÄHTEET	21

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

- Liite 1. Tiivistelmä ja yleiskuvaus toiminnasta
- Liite 2. Lääninhallituksen myöntämä lupa ampumaradan perustamiselle
- Liite 3. Ympäristölupa
- Liite 4. Esitys muutettavista lupamääräyksistä perusteluineen
- Liite 5. Asemapiirros
- Liite 6. Pintavesinäytteenoton tulokset
- Liite 7. Ympäristömeluselvitys 2026
- Liite 8. Haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi
- Liite 9. Esitys asianosaislistaustauksesta, ei julkinen

Lupahakemuksen on laatinut hakijan puolesta
Ampumaratojen ympäristölupahanke
Valimotie 10
00380 Helsinki
ymparistoluvat@ampumaurheiluliitto.fi

Lupahakemuksen yhteyshenkilö:
Outi Rekola
Ympäristö- ja olosuhdepäällikkö
outi.rekola@ampumaurheiluliitto.fi
040 684 4810

Hakemuksen valmisteluun ja arviointiin ovat osallistuneet asiantuntijatyöryhmästä:
Ympäristöasiantuntija Esko Paananen
Ympäristöasiantuntija Inka Laari

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

1. HAKIJAN JA AMPUMARADAN TIEDOT

Luvan hakija: Pieksämäen Ampumaratayhdistys ry
Y-tunnus: 3635716-7
Sähköposti: pekka.heiskanen@pieksa.fi

Ampumaradan nimi: Olkonkankaan ampumarata
Sijaintipaikka: Pieksämäki
Kiinteistötunnus: määräala kiinteistöstä 593-402-12-32
Käyntiosoite: Suonenjoentie 690, 76100 Pieksämäki
Koordinaatit: N6912818, E505327 (ETRS-TM35FIN)

2. LUVITETTAVA TOIMINTA JA TAUSTATIEDOT

Pieksämäen Ampumaratayhdistys ry hakee lupaa Olkonkankaan ampumaradan toiminnan olennaiselle muuttamiselle. Lupaa haetaan toiminnallisen ammunnan lajiradan rakentamiselle. Toiminnan muuttamisen myötä nykyisen luvan lupamääräyksiä on tarpeen tarkastella uudelleen (liite 4). Olkonkankaan ampumaradan nykyinen ympäristölupa on myönnetty Pieksämäen Seudun Ampujille. Jatkossa toimintaa hallinnoi Pieksämäen Ampumaratayhdistys, johon kuuluu myös Pieksämäen Seudun Ampujat. Siten ympäristölupa kokonaisuudessaan siirtyy ampumaratayhdistykselle.

2.1 Toiminnan kuvaus ja sijainti

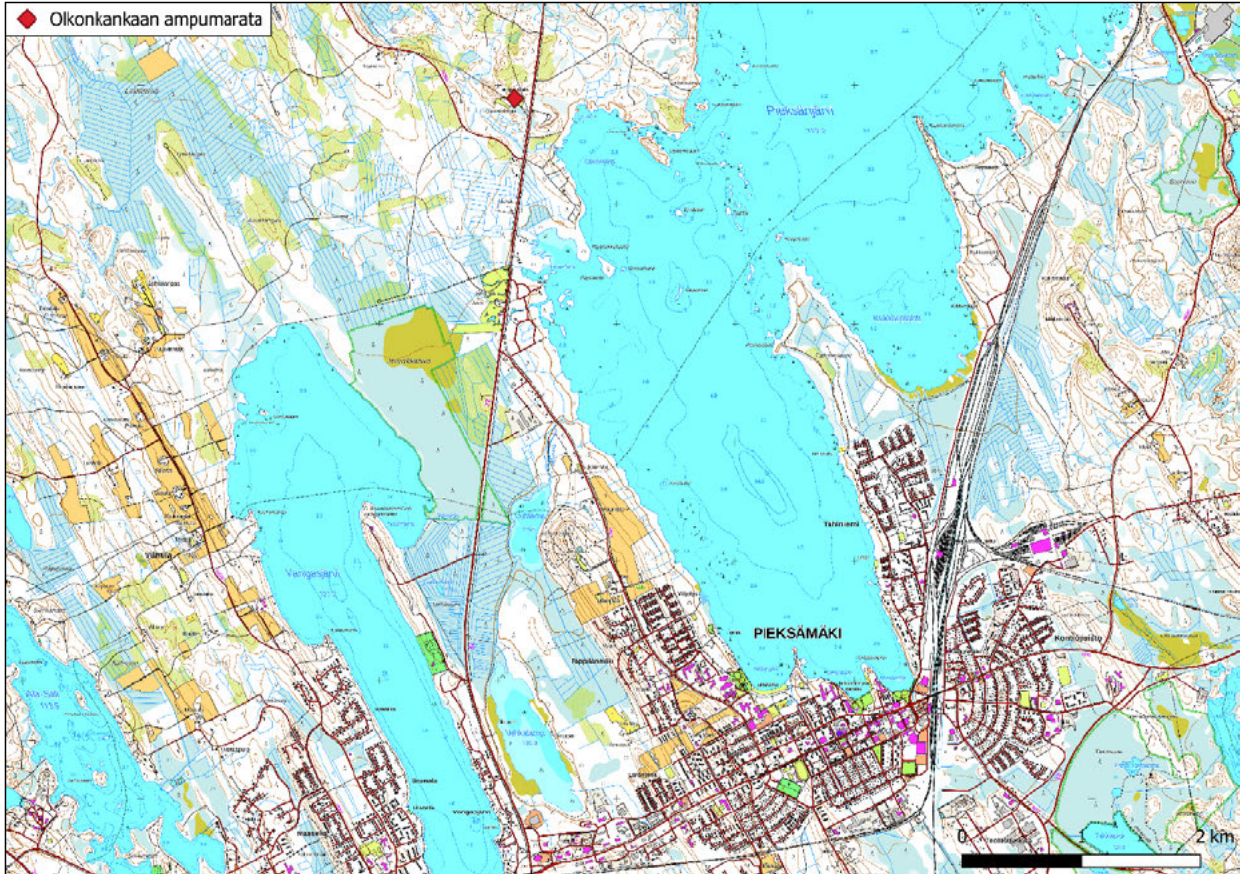
Olkonkankaan ampumarata sijaitsee kiinteistöllä 593-402-12-32 käyntiosoitteessa Suonenjoentie 690, 76100 Pieksämäki. [REDACTED] on ostanut määräalan kiinteistöstä Metsähallitukselta. Lohkomista ei ole vielä tehty.

Radan nykyinen toiminta sisältää pistooliradan, pienoiskivääriradan ja liikkuvan maalin radan. Lupaa haetaan toiminnan laajentamiselle toiminnallisen ammunnan radalla. Yleiskuvaus toiminnasta ja yleisölle tarkoitettu tiivistelmä on esitetty liitteessä 1.

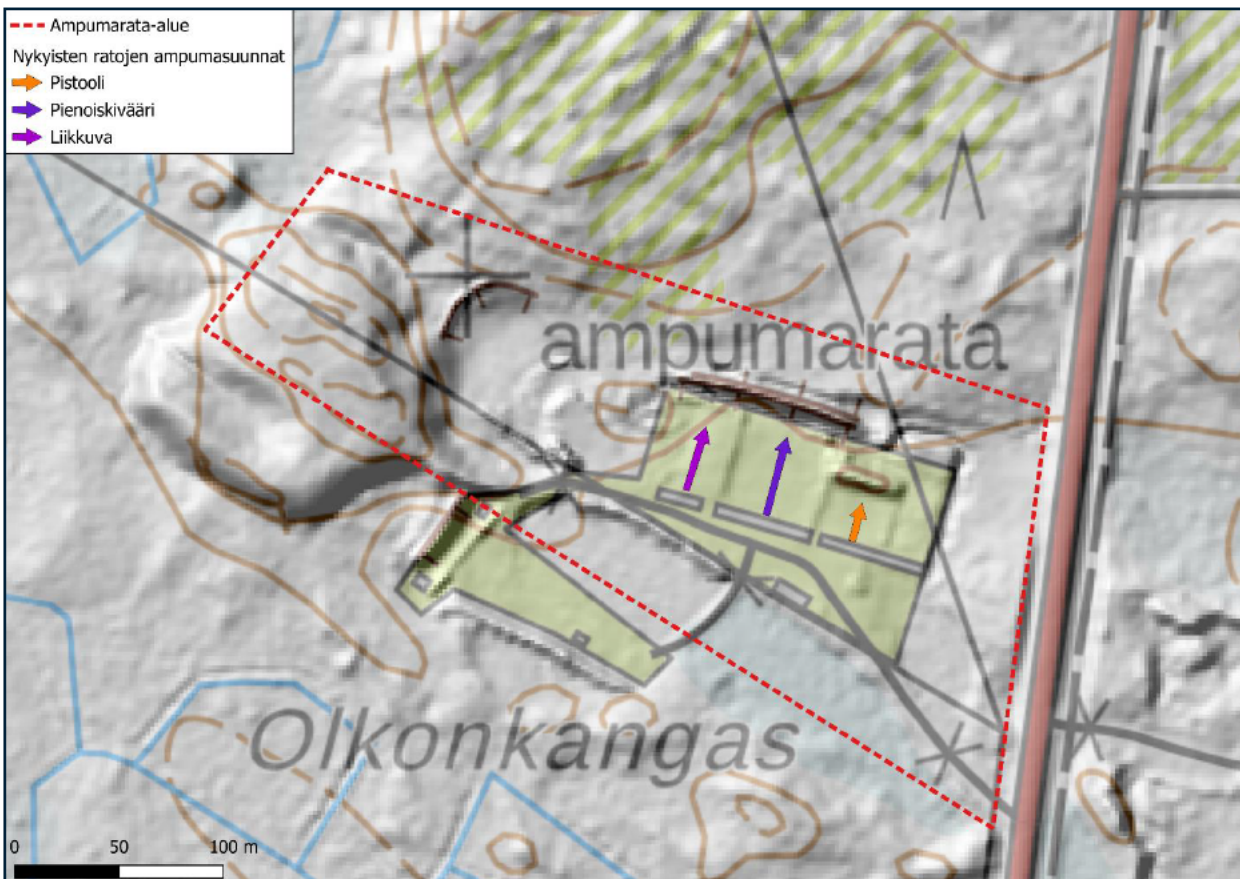
Olkonkankaan ampumarata sijaitsee linnuntietä noin 6 kilometrin päässä Pieksämäen keskustasta pohjoiseen kantatie 7 varrella (kuva 1). Ampumarataa ympäröivä alue on metsävaltaista. Alueen länsi/luoteispuolella on sijainnut vanha kaatopaikka. Radan naapurikiinteistöllä, lounaassa, sijaitsee Pieksämäen riistanhoitoyhdistyksen (rhy) hirvirata. Ratojen välissä on maavalli sekä pysäköintialue. Linnuntietä noin 1,5 kilometriä etelään sijaitsee golfkenttä ja noin 1,5 kilometriä luoteeseen Kukonsuon vanha kaatopaikka.

Toiminnan ympäristövaikutuksia hallitaan noudattamalla Ampumaratojen parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT)-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaisia periaatteita hakemuksessa kuvatulla tavalla.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Kuva 1. Olkonkankaan ampumaradan sijainti suhteessa Pieksämäen keskusta. Sisältää MML maastokartta-aineistoa 5/2026.

Kuva 2. Ampumarata-alue lähempää. Alueen rajaus on suuntaa antava. Sisältää MML maastokartta- ja rinnevarjoste-aineistoa 6/2026.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

2.2 Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § 1 momentin ja liitteen 1, taulukon 2, kohdan 14 a mukaan ulkona sijaitseva ampumaratatoiminta on ympäristöluvanvaraista. Ympäristönsuojelulain 527/2014 89 §:n mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea luvan muuttamista. Saman lain 29 § mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohdan 13 a mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ympäristölupa-asian ulkona sijaitsevalle ampumaratatoiminnalle.

2.3 Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset

Mikkelin lääninhallitus on myöntänyt Pieksämäen Seudun Ampujille luvan ampumaradan perustamiselle vuonna 1973 (liite 2).

Keski-Savon ympäristölautakunta on myöntänyt Olkonkankaan luotiaseradalle ympäristöluvan vuonna 2016 (liite 3).

Alueen pysäköintialueella on hyödynnetty betonimurskettä MARA-ilmoituksella. Työt on toteutettu vuonna 2016. Ilmoituksen on laatinut Pieksämäen riistanhoitoyhdistys.

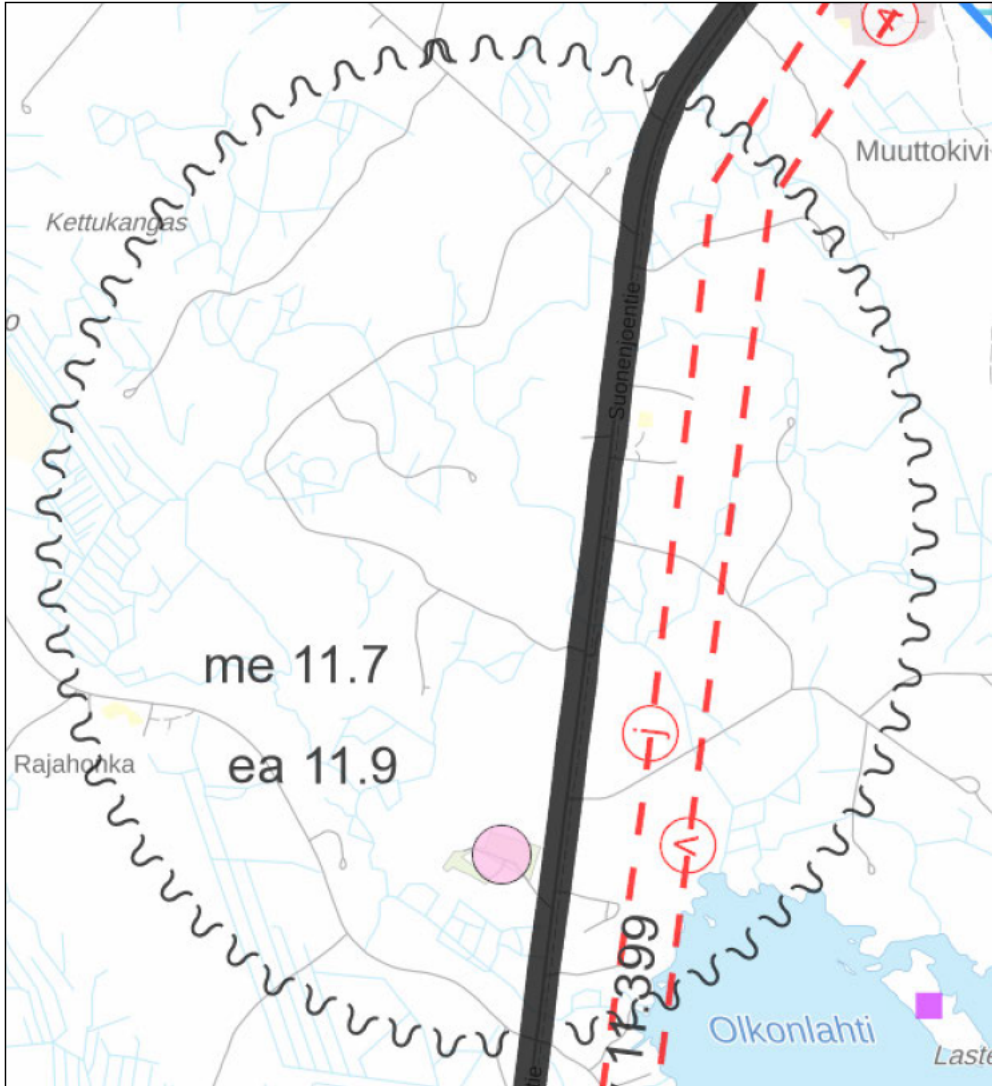
Pieksämäen ampumaratayhdistyksen ja Pieksämäen kaupungin välille laaditaan vuokrasopimusta ampumarata-alueesta.

2.4 Kaavoitus

Olkonkankaan ampumarata on merkitty Etelä-Savon maakuntakaavaan. Ampumaradalle on myös merkitty melualue (kuva 3). Maakuntakaavan mukaan kyseessä on karkea arvio.

Ampumarata ei sijaitse yleis- tai asemakaavoitetulla alueella. Lähin asemakaavoitettu alue on Anolan ranta-asemakaava-alue, joka sijaitsee noin 1,4 kilometriä ampumarata-alueesta etelään (kuva 4). Alueelle on kaavoitettu loma-asuntoja.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Kuva 3. Ote Etelä-Savon maakuntakaavasta. Olkonkankaan ampumarata-alue on merkitty kaavaan vaaleanpunaisella ympyrällä. Kuvakaappaus Etelä-Savon maakuntaliiton karttasovelluksesta 2.4.2026.

Kuva 4. Ote kaavoitustilanteesta. Anolan ranta-asemakaava-alue sijaitsee noin 1,4 kilometriä ampumaradasta etelään. Ampumaradan sijainti osoitettu sinisellä kohdemerkillä. Kuvakaappaus Pieksämäen karttapalvelusta 12.6.2026.

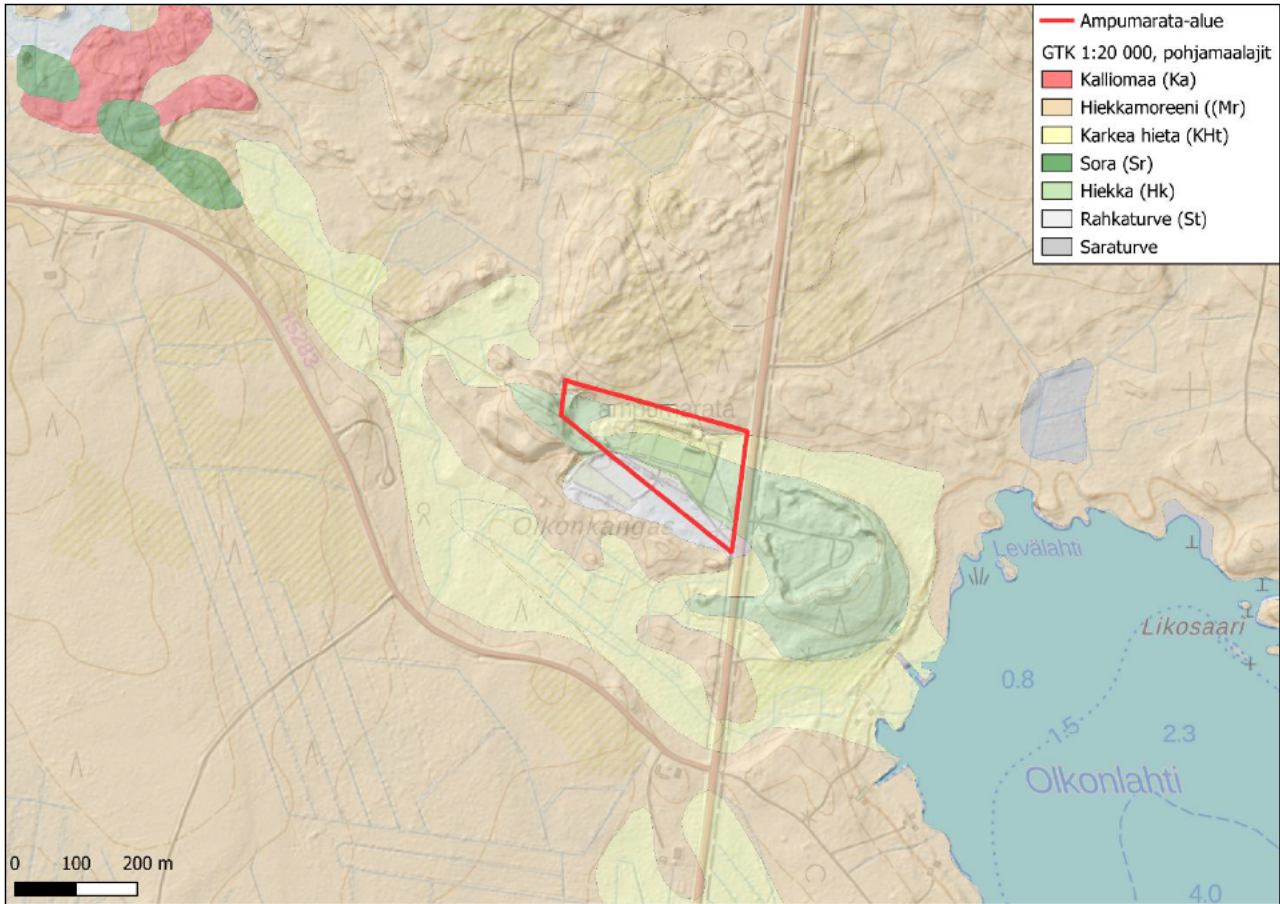
3. YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

3.1 Topografia ja maaperä

GTK:n 1:20 000 maaperäaineiston perusteella Olkonkankaan ampumaradan maaperä on osittain hiekkaa ja osittain karkeaa hietaa (kuva 5). Radan eteläpuolella on rahkaturvetta. Ratakäynnin perusteella Olkonkankaan ampumaradan alue on täytemaata ja moreenia. Pistooliradan välialueen pintakerroksessa on nurmi ja pienoiskivääriradalla (lahonnutta) kuorikatetta. Radan eteläpuolelle maaperäaineistoon rahkaturpeeksi merkitty alue on kostea turvemaata. Suunnitellulla laajennusalueella on täytemaata, betonimurskaa sekä moreenia ja kalliota.

Olkonkankaan ampumaradan länsipuolella sijaitsee vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, joka on saatujen tietojen perusteella ollut käytössä 1954–1974. Tarkempia tietoja kaatopaikalle läjitetyistä jätteistä tai sulkeamisen rakenteista ei ole. ELY-keskuksen kanssa vuonna 2025 keskustellun perusteella on todennäköistä, että varsinaisia sulkemISRakenteita ei ole. Sen sijaan tuohon aikaan suljettu kaatopaikka on todennäköisesti muotoiltu ja peitetty noin 0,5 metrin kerroksella maa-aineksia. Pieksämäen kaupunki on selvittänyt kaatopaikan rajausta vanhojen karttojen sekä maastokatselmuksen perusteella. Kartoituksen perusteella kaatopaikan sijainnista on hahmoteltu kuvassa 6 esitetty rajaus. Ampumaradan suunnitellun laajennuksen rakentaminen tai toiminta ei kohdistu suljetun kaatopaikan alueelle, jolloin suljetusta kaatopaikasta ei todennäköisesti synny terveyshaittaa ampumaradan käyttäjille eikä sen vuoksi ole riskiperusteisesti tarvetta tutkia tai kunnostaa suljetun kaatopaikan aluetta.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Kuva 5. Pohjamaalajit. Sisältää seuraavaa aineistoa: GTK maaperä 1:20 000 ja MML maastokartta 6/2026.

Kuva 6. Vanhan kaatopaikka-alueen rajaus. Sisältää MML maastokartta-aineistoa 6/2026.

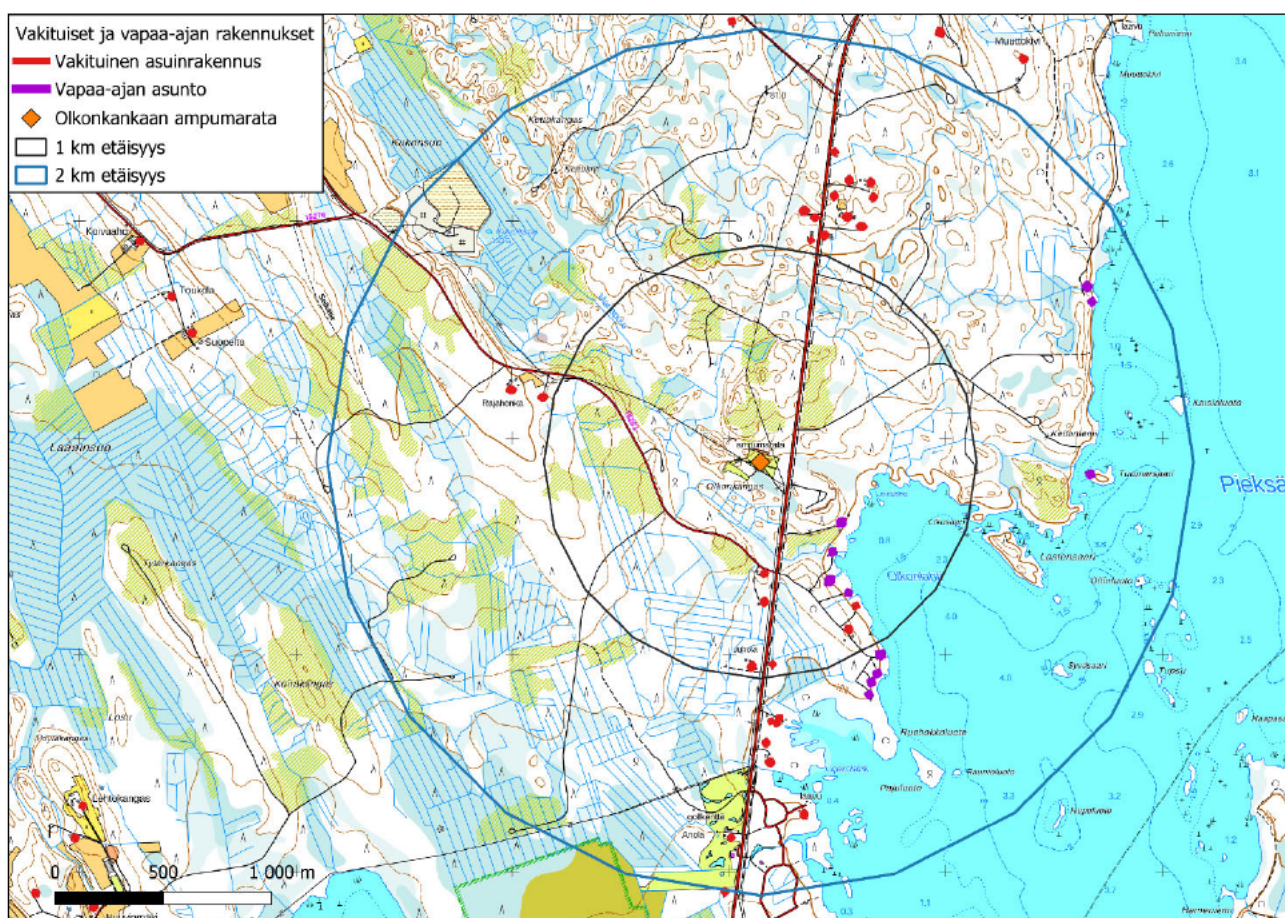
3.2 Pinta- ja pohjavesi

Olkonkankaan ampumarata sijaitsee Pieksänjärven valuma-alueella (14.793, 3. jakovaihe). Lähin vesistö on linnuntietä noin 500 metriä itäkaakkoon sijaitseva Pieksänjärvi. Nykyisellä rata-alueella tai suunnitellun laajennuksen alueella ei ole ojituksia. Maa on kuivaa ja vettä läpäisevää. Todennäköisesti alueen sade- ja sulamisvedet imeytyvät alueelle. Radan eteläpuolella on kosteita alueita sekä ojan tapainen, jossa oli ratakäynnin aikaan (elokuussa 2025) vettä, mutta ei selkeää virtausta.

Rata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue [REDACTED] sijaitsee noin 5 kilometriä koilliseen.

3.3 Asutus ja häiriintyvät kohteet

Lähin MML:n maastotietokanta-aineistoon vapaa-ajan asunnoksi merkitty kohde sijaitsee noin 400 metriä kaakkoon Pieksänjärven rannalla. Lähin vakituiseksi asuinrakennukseksi merkitty kohde sijaitsee noin 500 metrin päässä etelässä (kuva 7).

Kuva 7. MML:n maastotietokanta-aineistoon vakituisiksi ja vapaa-ajan asunnoiksi merkityt kohteet. Sisältää MML maastokartta- ja maastotietokanta-aineistoa 5/2026.

3.4 Suojelualueet

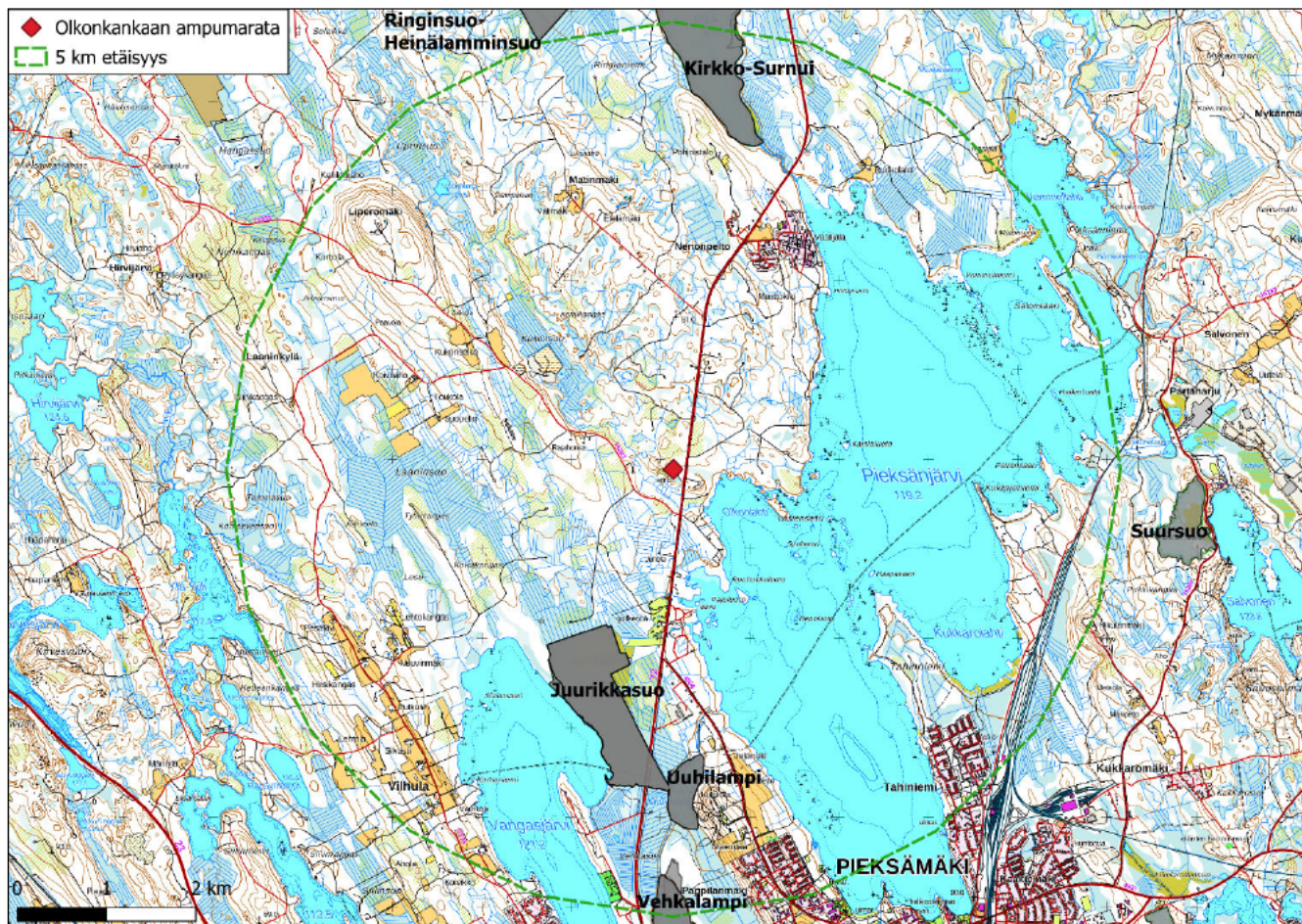
Noin 5 kilometrin etäisyyden sisällä Olkonkankaan ampumaradasta sijaitsee kolme Natura-aluetta. Alueiden sijainnit on esitetty kuvassa 8.

Juurikkasuo-Vehka- ja Uuhilampi -kokonaisuus (Natura, SCA/SPAFI0500006) sijaitsee noin 1,9 kilometriä etelään. Juurikkasuo on hyvin karu keidassuo, jonka keskiosa on ojittamatonta harvapuustoista rämettä ja osaksi aukeaa nevaa. Suo on soidensuojeluohjelman kohde. Vehkalampi ja Uuhilampi ovat lintuvesiensuojeluohjelman kohteita. Niillä on merkitystä pesimälinnustolle sekä muuton- ja sulkasadon aikaisena kerääntymisalueena. Lammet sijaitsevat Pieksämäen kaupungin kupeessa ja ovat rehevöityneet asumajätevesien vuoksi. (Lupa- ja valvontavirasto, 2026.) Linnuntietä ampumaradan etäisyys Uuhilampeen on noin 3,2 kilometriä ja Vehkalampeen noin 4,5 kilometriä.

Ympäristöluvan muutoshakemus Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Kirkko-Surnui (SPAFI0500174) sijaitsee noin 3,7 kilometriä pohjoiseen. Kyseessä on soiden keskellä sijaitseva matala, linnustollisesti arvokas järvi. Järvi on tärkeä lintujen pesimäalue ja muutonaikainen levähdyspaikka. Järvi on lintuvesiensuojeluohjelman kohde. (Lupa- ja valvontavirasto, 2026.)

Ringinsuo-Heinälamminsuo (SACFI0500008) sijaitsee noin 5 kilometriä pohjoiseen/pohjoisluoteeseen. Ringinsuo on näillä leveysasteilla harvinainen aapasuo. Alue on lintusuona seudun parhaita. Lisäksi alueella esiintyy vaateliasta kasvilajistoa. Ringinsuo on soidensuojeluohjelman kohde. Heinäsuon keidassuota, jossa esiintyy pääosin lyhytkortista nevaa ja tupasvillarämettä. (Lupa- ja valvontavirasto, 2026.)

Kuva 8. Luonnonsuojelualueet. Sisältää seuraavaa aineistoa: MML maastokartta, SYKE Natura2000 Erytynen suojelu-alue (SPA), Natura2000 Erytysten suojelutoimien alue (SAC), valtion omistamat luonnonsuojelualueet ja yksityisten mailla olevat luonnonsuojelualueet. 4/2026.

4. TOIMINNAN KUVAUS

4.1 Yleiskuvaus nykyisestä toiminnasta

Olkonkankaan alueella on ollut ampumaratatoimintaa arviolta vuodesta 1937 saakka suojeluskunnan radan muodossa. Historiallisten ilmakuvien perusteella suojeluskunnan rata on sijainnut siten, että sen taustavallin on ollut nykyisen rhy:n hirviradan taustavallin läheisyydessä. Nykyinen Olkonkankaan ampumarata on otettu käyttöön 1970-luvulla. Tällä hetkellä radalla on pistoolirata, pienoiskiväärirata ja liikkuvan maalin rata. Ratojen ampumasuunta on pohjoiskoilliseen (kuva 2). Kaikilla radoilla on vuonna 2016 asennetut luotiloukut. Lisäksi radalla on mahdollista harrastaa jousiammuntaa.

Tällä hetkellä rataa käyttävät pääasiassa seuran jäsenet ja poliisi. Radalla harjoitellaan ja kilpaillaan. Nykyinen vuosittainen laukausmäärä on ollut noin 36 000.

Ympäristöluvan muutoshakemus Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Nykyisen ympäristöluvan mukaiset käyttöajat ovat ma-pe klo 9:00-20:00, lauantai klo 10:00-18:00 ja sunnuntai klo 12:00-18:00. Joului- ja juhannusaattona sekä joului-, juhannus- ja tapainpäivänä ampuminen on kielletty. Käyttöaikoihin ei haeta muutosta.

4.1.1 Nykyiset radat ja ratarakenteet

Pienoiskivääriradalla on ampumakatos ja kaksi merikonttia, joiden sisällä on luotiloukut. Aktiivisessa käytössä on 12 ampumapaikkaa, joista neljä sijaitsee lämmitettävässä kopissa. Ampumapaikkoja on aiemmin ollut 30, mutta koska luotiloukkuja ei ole kaikilla ampumapaikoilla, ei kaikkia ampumapaikkoja tällä hetkellä käytetä. Mikäli on tarvetta ottaa käyttöön lisää ampumapaikkoja, niille tehdään ensin luotiloukut. Siten ampumapaikkojen määrään ei esitetä tehtävän muutoksia.

Liikkuvan maalin radalla on ampumakatos ja merikonttiin tehty luotiloukkurakenne. Ampumakatoson toisessa päässä on kaksi käytössä olevaa ampumapaikkaa. Muutoin ampumakatos toimii sääsuojana ja sen edustan on annettu pusikoitua. Laajennuksen myötä liikkuvan maalin radan ampumakatoson käyttämättömänä oleva osa puretaan.

Pistooliradalla on ampumakatos ja merikonttiin tehty luotiloukkurakenne. Ampumapaikkoja on ampumakatoson 35. Viime vuosina aktiivisessa käytössä on ollut 15 ampumapaikkaa. Käytössä oleville ampumapaikoille on luotiloukut. Mikäli on tarvetta ottaa käyttöön lisää ampumapaikkoja, niitä varten tehdään ensin luotiloukut. Siten ampumapaikkojen määrään ei esitetä tehtävän muutoksia.

Pienoiskivääriradan ja liikkuvan maalin ratojen takana kulkee yhtenäinen valli, joka toimii kummankin radan taustavallina. Pistooliradalla on oma taustavallinsa. Luotiloukkujen ansiosta ratojen taustavalleihin ei ole kertynyt uutta kuormitusta vuoden 2016 jälkeen. Samoihin aikoihin taustavalleihin on asennettu bentoniititimatot, jotka on peitetty pilaantumattomalla maa-aineksella, suodatinkankaalla ja toisella kerroksella pilaantumattomaa maata. Näin on estetty veden pääsy luotien iskemäalueelle. Aiemmin taustavalleihin kertyneet luodit on jätetty paikoilleen.

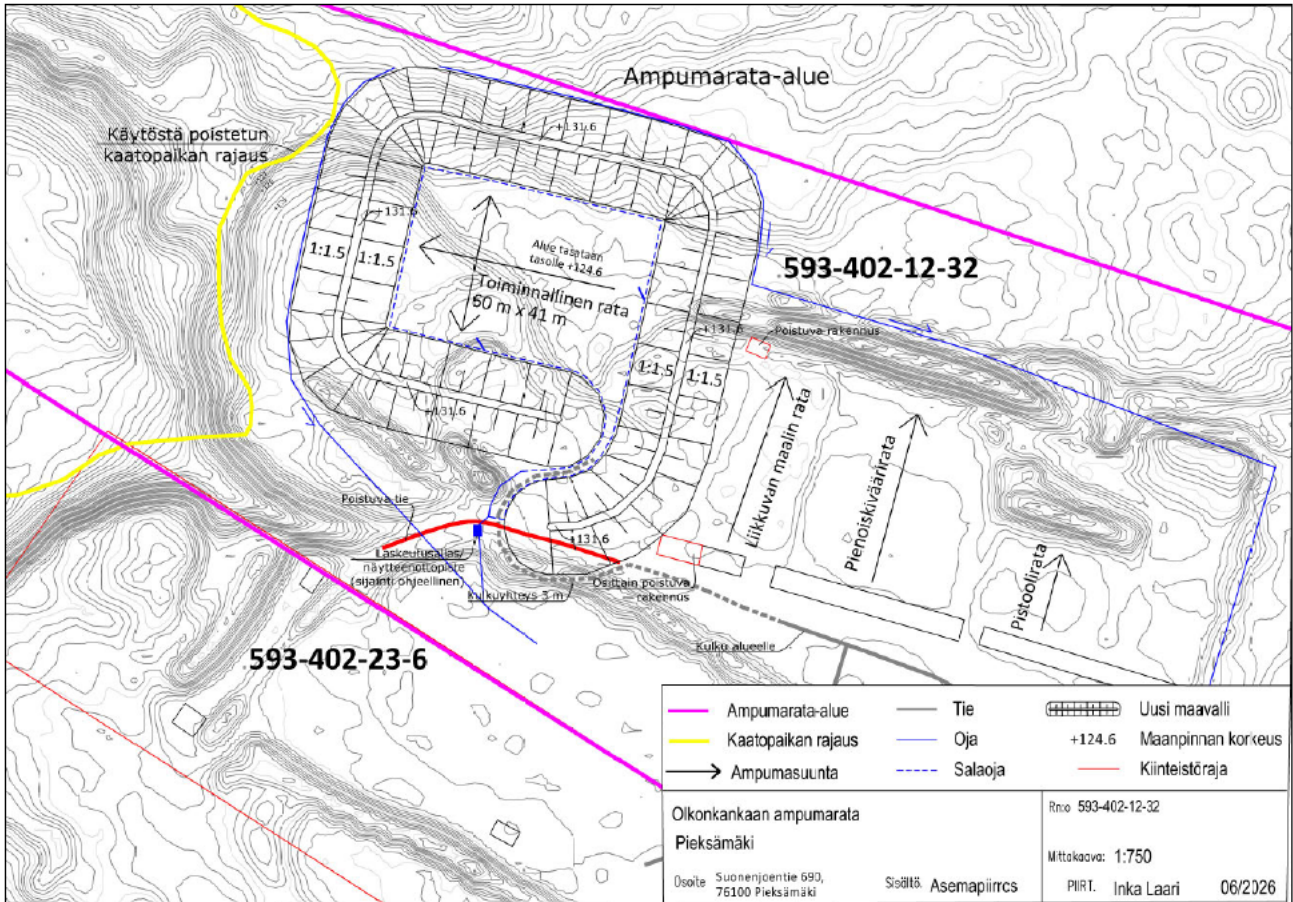
4.2 Kuvaus toiminnan laajentamisesta

Radan toimintaa esitetään laajennettavan rakentamalla nykyisten ratojen länsipuolelle toiminnallisen ampumisen alue. Asemapiirros on esitetty kuvassa 9 sekä liitteessä 5.

Radalla tullaan käyttämään urheilu- ja metsästysammuntaan soveltuvia luotiaseita ja haulikoita. Ampumasuunta on karkeasti etelä-länsi-pohjoinen. Radoilla ammutaan turvallisuus huomioiden koko avoimelta rata-alueelta niin, että ammuttavat luodit ja haulit päätyvät pääasiassa taustavalleihin. Haulikolla ei siis ammuta lentäviä savikiekkoja, kuten perinteisissä haulikkolajeissa, vaan ampuminen tapahtuu samoihin taululaitteisiin kuin luotiaseilla. Radalla ammutaan myös metallisia maalitauluja. Metallisiin maaleihin ammutut luodit hajoavat maaliin osuessaan, jolloin luodinkappaleita päätyy myös radan pintakerrokseen.

Ampumaradan suunnitellaan palvelevan metsästäjiä, harraste- ja kilpa-ampujia, maanpuolustuskoulutusyhdistystä, reserviläisiä ja poliisia sekä muita ammatissaan ampumataitoa tarvitsevia tahoja. Rataa käytetään ammunnan harjoitteluun, koulutuksiin ja ampumakilpailuihin. Ampumakilpailut järjestetään toiminta-aikojen puitteissa. Nykyisiin käyttöaikoihin ei haeta muutosta.

Laajennuksen jälkeen Olkonkankaan ampumaradan vuotuiseksi laukausmääräksi on arvioitu yhteensä korkeintaan 300 000.

Kuva 9. Asemapiirros 2026.

Olkonkankaan ampumaradan laajennusalueita tulee kiertämään vallit. Vallien korkeus on +7 metriä ampu-
matasoon nähden. Rakentamisessa tullaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään alueen nykyisiä maas-
tonmuotoja ja valleja. Alueen vedet tullaan alustavan suunnitelman mukaisesti johtamaan siten, että laajen-
nusalueella ja nykyistä rata-alueella kiertää avo-ojat, jotka ohjaavat hulevedet alueen ulkopuolelle. Laajen-
nusalueelle tullaan rakentamaan salaojat, joita pitkin hulevedet johdetaan yhteen purkupisteeseen. Purku-
pisteen yhteyteen jätetään ohjeellinen tilavaraus laskeutusaltaalle ja/tai vedenkäsittelyrakenteille. Laskeu-
tusallas ja/tai vesienkäsittelyrakenteet rakennetaan tarvittaessa, mikäli pintavesinäytteenoton tulokset
osoittavat tarpeen käsitellä alueelta johdettavia hulevesiä.

Kulku toiminnallisen ammunnan alueelle tulee olemaan alueen kaakkoiskulman kautta, limitettyjen vallien
välistä. Laajennusalueen kaakkoispuolelta nykyisin kulkeva, Pieksämäen rhy:n hirviradan taustavallin lähei-
syyteen johtava, tie tulee siirtymään kulkuyhteyden mukaiseksi. Myös nykyistä rhy:n hirviradan sivuvallia
tullaan tarvittavilta osin muokkaamaan.

4.2.1 Rakentamisessa käytettävät materiaalit

Alueelle suunnitellut vallit toteutetaan alustavan suunnitelman mukaan tavanomaisina maarakenteisina
valleina pilaantumattomista maa-aineksista. Materiaalit ovat puhtaita ylijäämämaita, joiden haitta-ainepi-
toisuudet alittavat VNa 214/2007 liitteen mukaiset alemmat ohjearvot. Vallit rakennetaan meluntorjunta-
vaikutusten saavuttamiseksi 7 metriä korkeiksi ampumatasoon nähden. Vallit luiskataan kaltevuuteen 1:1,5.

Pistooliradan nykyistä taustavallia korotetaan nykyisestä noin metrin verran harjakorkoon +128,7 m ja se
tehdään samalla periaatteella.

Suunniteltujen vallien rakentamiseen tarvittava maa-aines määrä on noin 20 000 m³ eli noin 34 000 tonnia.

Valleihin ei ole suunniteltu erillisiä kantavia tukirakenteita, vaan vallien pysyvyys ja tukevuus varmistetaan
vallien riittävällä pohjaleveydellä, luiskakaltevuuksilla, kerroksittain rakentamisella ja tiivistämisellä.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Tarkempi rakentamissuunnitelma tehdään ja esitellään valvontaviranomaiselle, mikäli suunnitelmat poikkeavat tässä esitetyistä suunnitelmista.

Koska vallien rakentamismateriaalina käytetään pilaantumattomia ylijäämämaita, niillä ei ole haitallisia vaikutuksia maaperään tai pinta- tai pohjavesiin.

4.2.2 Toiminnan aloittaminen

Ampumaradan vallien rakentaminen tulee viemään aikaa. Hakijan pyrkimys on aloittaa rakentaminen mahdollisimman pian lupapäätöksen saatua lainvoiman. Rakentamisen aikatauluun vaikuttavat rahoitus ja saatavilla olevan rakennusmateriaalin määrä. Alue tulee todennäköisesti rakentumaan vaiheittain. Itse ampumatoiminta toiminnallisen radan alueella tullaan aloittamaan vasta kun suunnitelmien mukaiset vallit ovat riittävässä korkeudessa ja tarvittavat viranomaiset ovat suorittaneet hyväksytyt tarkastukset.

Olemassa olevilla radoilla toimintaa jatketaan normaalisti.

4.3 Jätehuolto ja käymälät

Ampumaratatoiminnassa syntyy normaaliksi yhdyskuntajätteenä luokiteltavaa jätettä, kuten seka-, muovijäte, metalli- ja pahvijätettä. Pahvijätettä syntyy maalitauluista ja patruunoiden pakkauksista. Muovijätettä esimerkiksi patruunoiden pakkauksista. Metallijätettä syntyy patruunoiden hylsyistä, vaikka osa hylsyistä käytetäänkin uudelleen. Olkonkankaan radalla syntyvät hylsy, pahvit ja muovit kerätään radoilla oleviin astioihin ja toimitetaan yleisiin keräyspisteisiin.

Rata ei ole vesi- tai viemärintiverkoston piirissä. Ampumaratatoiminta ei tarvitse vettä eikä alueelle ole suunniteltu rakennuksia, joihin olisi tarvetta talousvedelle. Siten toiminnassa ei synny jätevesiä. Radalla sijaitsevassa varastorakennuksessa on kaksi kompostoivaa käymälää.

4.4 Liikenne ja liikennejärjestelyt

Olkonkankaan ampumaradan alueelle käännytään Suonenjoentieltä. Samaa tietä pitkin kuljetaan myös rhy:n hirviradalle. Ennen ratoja on portti. Parkkipaikat sijaitsevat nykyisten ampumaratojen eteläpuolella. Liikennemäärät radalle vaihtelevat vuodenajan mukaan. Liikenne koostuu pääasiassa henkilöautoliikenteestä, rakentamisen aikana radalle on myös raskasta liikennettä.

5. TOIMINNAN PÄÄSTÖT JA ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Ampumaratatoiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ja -riskit liittyvät ampumameluun sekä luotien ja haulien sisältämien haitta-aineiden mahdollisiin vaikutuksiin ympäristössä. Ampumaratojen parhaan käyttökelpoisen tekniikan oppaassa (BAT-opas) (Ympäristöministeriö 2014) on esitetty suositellut menetelmät ampumaratojen ympäristöriskien arviointiin ja hallintaan.

5.1 Päästöt maaperään ja veteen

5.1.1 Yleistä ampumaradan haitta-aineista

Ampumaratatoiminnasta aiheutuu erittäin harvoin välittömiä tai lyhyen aikavälin ympäristövaikutuksia. Tyypillisesti, erityisesti kuivissa ja happamuudeltaan neutraaleissa olosuhteissa, metallien vapautuminen on hyvin hidasta. Arvioitaessa tarvittavia toimenpiteitä ampumaradan mahdollisten ympäristövaikutusten pienentämiseksi, merkittävin huomioitava tekijä on haitta-aineiden kulkeutumisriski. Ratarakenteita kuten taustavallia ja rata-alueen pintakerrosta, johon haitta-aineet kertyvät ei BAT-oppaan mukaan pidetä maaperänä vaan rakenteena, joka voidaan toiminnan loputtua riskiperusteisesti poistaa. Tyypillisesti ampumaratojen ratarakenteissa haitallisten aineiden pitoisuus on paikoitellen korkea, mutta pilaantumisen hallinnan kannalta keskeistä on haitta-aineiden kulkeutumisriskin hallinta (Ympäristöministeriö 2014).

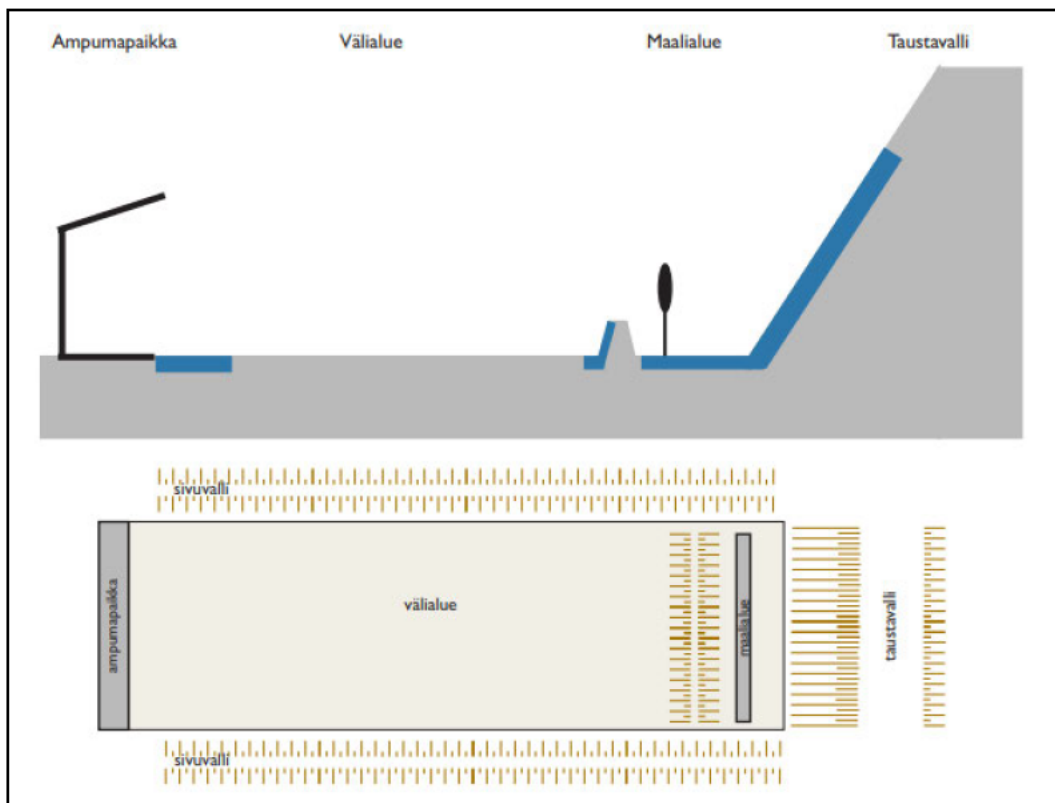
Riskinarviointi perustuu perusperiaatteeseen, jonka mukaan riskin muodostumiseksi tarvitaan lähde, reitti ja kohde. Mikäli jokin edellä mainituista tekijöistä puuttuu, riskiä ei ole. Yleisesti tarkasteltavia mahdollisia alitumisieitejä ovat kulkeutuminen pohjaveteen, kulkeutuminen pintaveteen ja altistuminen maa-

Ympäristöluvan muutoshakemus Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

aineksen kautta. Ampumaradan haitta-aineet eivät ole haihtuvia, joten kulkeutumista kaasufaasina ei ole tarpeen tarkastella.

Ampumaratatoiminnan ympäristöä kuormittava vaikutus syntyy pääasiassa luotien ja haulien sisältämistä haitta-aineista. Luotien merkittävimmät haitta-aineet ovat lyijy, kupari, antimoni ja sinkki. Haulien merkittävimmät haitta-aineet ovat lyijy, antimoni ja arseeni. Haitta-aineita voi ajan myötä kulkeutua sadevesien kautta pintavesiin tai maahan imeytyvän vajoveden mukana syvemmälle maakerrokseen tai pohjaveteen, mikäli haitta-aineiden hallintatoimia ei ole tehty. Ajan myötä luotien ja haulien pintaan muodostuu kuitenkin myös lisähapettumiselta suojaava pintakerros. Ympäristön olosuhteet, erityisesti pH ja kosteus, vaikuttavat voimakkaasti muuntumisreaktioon. (Ympäristöministeriö 2014).

Toiminnan luonteen vuoksi sekä lukuisten ampumaradoilla tehtyjen tutkimusten perusteella voidaan melko luotettavasti arvioida, mihin valtaosa haitta-aineista eri radoilla kertyy. Luotiaseradoilla valtaosa luodeista kertyy tyypillisesti maalialueiden taakse taustavalliin iskemäkohtaan. Paikallaan olevaan maaliin ammuttaessa iskemäkohta on hyvin pistemäinen, kun taas liikkuvaan maaliin ammuttaessa ja toiminnallisessa ammunnassa luoteja kertyy laajemmalle alueelle taustavalliin. Myös ampumapaikkojen edustalle kertyy pieniä määriä luodeista ja haulista peräisin olevia haitta-aineita hienojakoisessa muodossa. Kuvassa 10 on esitetty yksinkertaistettu esitys haitta-aineiden kertymisestä luotiaseratojen ratarakenteeseen. (Ympäristöministeriö 2014.)

Kuva 10. Yksinkertaistettu esitys haitta-aineiden kertymisestä luotiaseratojen rakenteisiin (sininen väri). (Ympäristöministeriö, 2014.)

5.1.2 Päästöt maaperään ja altistuminen maa-aineksen sekä pölyämisen kautta

Olkonkankaan ampumaradan nykyisillä radoilla on luotiloukkurakenteet, joihin luodit kertyvät. Ennen luotiloukkujen asentamista taustavalleihin kertyneitä luoteja ei ole poistettu. Taustavalleihin on asennettu bentoniittimatot, jotka estävät sade- ja sulamisvesien pääsyn alueelle, jolle luodit ovat kertyneet. Nykyisellä laukausmäärällä vuosittainen lyijykertymä on 120 kg vuodessa ja se kertyy luotiloukkuihin.

Toiminnallisen radan vuosittainen lyijykertymä haettavalla maksimilaukausmäärällä on noin 1 800 kg. Kuormitus tulee kertymään radan valleihiin sekä metallisiin maaleihin ammuttaessa myös radan pintakerrokseen. Toiminnallisen ammunnan radan haitta-aineiden vaikutuksia ympäristöön esitetään hallittavan pintavesien

Ympäristöluvan muutoshakemus Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

keräämisellä, seurannalla ja tarvittaessa käsittelyllä. Rata ei sijaitse pohjavesialueella ja lähialueen vanha toiminta huomioiden (kaatopaikka), alueella mahdollisesti syntyvää pohjavettä ei arvioida voitavan käyttä.

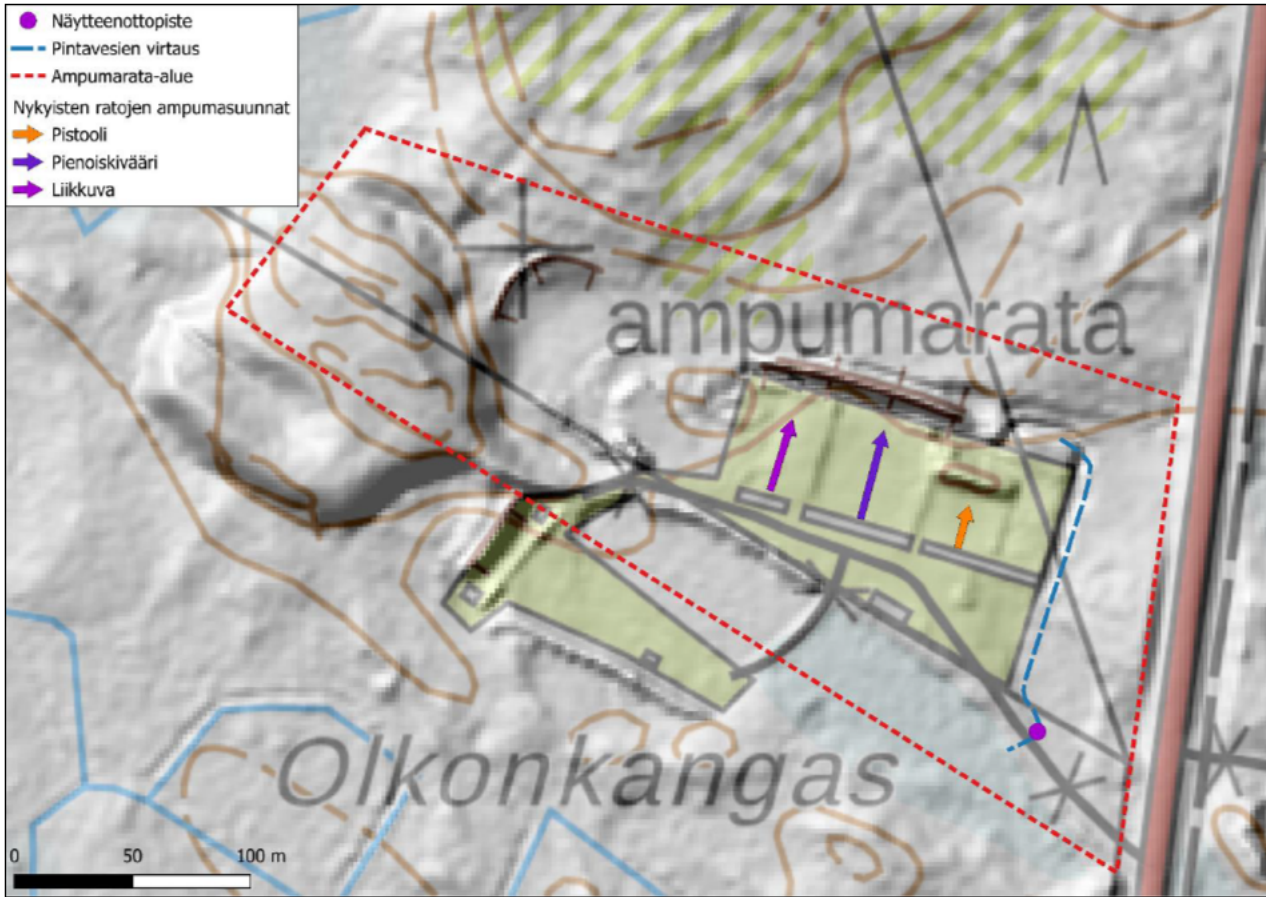
Teoreettisesti haitta-aineille voi altistua ihokosketuksen, pölyämisen tai haitta-aineita sisältävän maa-aineksen nielemisen kautta. Ampumaradan normaalissa käytössä altistuminen kyseisten reittien kautta on vähäistä. Luotiloukkuja tyhjennettäessä lyijypölylle altistuminen on mahdollista, joten tällöin tulee huolehtia asianmukaisista suojavälineistä. Muiden ihmisten altistuminen on epätodennäköistä alueen käyttötarkoituksen ja merkintöjen vuoksi. Nisäkkäiden ja muiden eläinten altistumisen arvioidaan olevan vähäistä alueen rakenteiden vuoksi. Ampumarataympäristön ei arvioida olevan minkään yksittäisen eliön ainoa tai kriittinen elinympäristö.

5.1.3 Arvio toiminnan vaikutuksista pintavesiin

Olkonkankaan ampumaradan pintavesivaikutuksia tarkkaillaan tällä hetkellä yhteistarkkailuna rhy:n hirviradan kanssa. Alueelta otetaan kolmen vuoden välein pintavesinäytteet kahdesta pisteestä siten, että toinen näyte kuvaa rhy:n hirviradan pintavesivaikutuksia ja toinen näyte Olkonkankaan ampumaradan pintavesivaikutuksia. Edellinen pintavesinäytteenotto on toteutettu kesällä 2024. Näytteistä analysoitiin pH, sameus, lyijy, kupari, arseeni, sinkki, antimoni ja nikkeli. Kuvassa 11 on esitetty Olkonkankaan ampumaradan toiminnan vaikutusten tarkkailuun käytettävä pintavesinäytepiste.

Näytteenottotuloksissa havaittiin kohonneita metallipitoisuuksia. Näytteistä oli kuitenkin analysoitu ainoastaan happohajotuksen jälkeiset metallien kokonaispitoisuudet, joille ei ole olemassa vertailuarvoja ja tulosten tulkinta on siksi vaikeaa. Happohajotus on tehty, koska näytteissä on ollut runsaasti kiintoainesta. Pintavesivaikutuksia arvioidaan tyypillisesti vertaamalla näytteen liukoisia pitoisuuksia ympäristölaatuunormiin. Ympäristölaatuunormit eivät kuitenkaan koske ojavesiä. Näytteenoton tuloksista voidaan yleisluonteisesti arvioida, että toiminnalla voi olla vähäisiä vaikutuksia pintavesien laatuun. Kyseessä on kuitenkin yksittäisen näytteenoton tulos ja radan läheisyydessä sijaitseva vanha kaatopaikka-alue hankaloittaa tulosten tulkintaa. Siten pidemmän aikavälin seuranta antaa paremman tiedon pintavesiin aiheutuvista mahdollisista vaikutuksista. Kokonaisuudessaan näytteenoton tulokset on esitetty liitteessä 6.

Jatkossa toteutettavasta tarkkailusta tehdään esitys kappaleessa 6.

Kuva 11. Nykyinen pintavesinäytteenottopiste. Sisältää MML maastokartta- ja rinnevarjoste -aineistoa 6/2026.

5.1.4 Arvio toiminnan vaikutuksista pohjavesiin

Olkonkankaan ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä ampumaradalla tai sen välittömässä läheisyydessä ole talousvesikaivoja. Vanha kaatopaikka huomioiden on epätodennäköistä, että alueella mahdollisesti syntyvää pohjavettä voitaisiin käyttää talousvetenä. Näiden tietojen perusteella ja huomioiden ampumaradan haitta-aineiden äärimmäisen hidas kulkeutuminen, haitta-aineiden leviämisen riskin pohjaveen sekä talousvetenä käytettävään veteen arvioidaan olevan hyvin pieni.

5.2 Melu

Ampumaratamelu on luonteeltaan impulssimaista ja jaksottaista, mikä erottaa sen esimerkiksi jatkuvasta liikenne- tai teollisuusmelusta. Ampumaratatoiminnan melun vaikutukset liittyvät ensisijaisesti häiritsevyyteen ja elinympäristön viihtyisyyteen. Muita mahdollisia terveyteen liittyviä vaikutuksia ei ole voitu tutkimuksien havaita. (Ympäristöministeriö 2014.) Häiritsevän tai epäviihtyisän melun mahdollisista vaikutuksista ihmisillä on vähän näyttöä tai näytön perusteeksi esitetään psykologinen peruste, kun fyysistä tai fysiologista elimistön todettavaa muutosta ei ole. Viimeaikainen tutkimus yrittää hakea yhteyttä melun häiritsevyyden kokemisen, äänitason ja muiden tekijöiden välillä. Tällä hetkellä valtaosa tutkimuksista toteaa, että äänitaso ei ole yksin riittävä suure äänen häiritsevyyden arviointiin, vaan ääripäissä samalle melulle altistuksessa toinen henkilö ei häiriinny kuulemastaan äänestä mitenkään ja toinen henkilö sanoo äänen tuhoavan hänen elämänsä (Pedersen 2009).

Ampumamelua arvioidaan Suomessa käyttäen melusuurena A_{lmax} jolle on asetettu Valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) mukaiset ohjearvot (taulukko 1). Ohjearvot on tarkoitettu maankäytön ja rakentamisen suunnittelua varten eikä niiden perusteella arvioida terveys- ja viihtyisyyshaittaa. Rakennetuilla radoilla ohjearvoja voitaisiin pitää tavoitearvoina (Ympäristöministeriö 2023; Ympäristöministeriö 2014). Enimmäistasotarkastelun soveltuvuutta kuvaamaan ampumaratamelun häiritsevyyttä on kuitenkin kritisoitu muun muassa ympäristöministeriön AMPY-oppaassa (Ympäristöministeriö 2023) ja BAT-oppaassa (Ympäristöministeriö 2014). Paremmiin kokonaisaltistusta kuvaava suure on vuosimelutaso L_{Rden} joka huomioi laukausten määrän ja laukausten ajallisen sijoittumisen. Asetuksessa VNa 903/2017 on asetettu

Ympäristöluvan muutoshakemus Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

raskaille aseille ja räjäytyksille kyseiseen suureeseen perustuvat ohjearvotasot. Myös pienikaliiperisten aseiden melun arviointiin kyseisen suureen avulla on tehty ohjeistus. (Lahti, Markula & Hanski 2022.)

Vuositasoa L_{Rden} käyttämällä kuvataan paremmin ampumaratamelun pitkän ajan kokonaisaltistusta ja siten melun haitallisuutta. Arvioinnissa huomioidaan laukausmäärä sekä niiden ajallinen esiintyminen, joilla on olennainen merkitys melun häiritsevyyden kannalta. Arvioinnissa iltaisin ja viikonloppuisin ammuttavat laukaukset saavat suuremman painoarvon kuin arkipäivien päiväajan laukaukset. Vuositason avulla ampumaratamelua voidaan myös vertailla yhteismitallisesti muuhun ympäristömeluun. (Lahti, Markula & Hanski 2022.)

Taulukko 1. VNp 53/1997 mukaiset ohjearvot enimmäisäänitasolle ja VNa 903/2017 mukaiset ohjearvot vuosikeskiäänitasolle.

Alueiden ja rakennusten käyttö-tarkoitus	VNp 53/1997 Enimmäistaso $L_{A_{max}}$	Alueen ja rakennuk-sen käyttötarkoitus	VNa 903/2017 Vuosikeskiäänitaso L_{Rden}
Asumiseen käytettävät alueet	65 dB	Pysyvä asutus	55 dB
Oppilaitoksia palvelevat alueet	65 dB	Oppilaitokset	55 dB
Virkistysalueet taajamissa tai niiden välittömässä läheisyydessä	60 dB	Virkistysalueet	55 dB
Hoitolaitoksia palvelevat alueet	60 dB	Hoitolaitokset	55 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet	60 dB	Loma-asutus	55 dB
Luonnonsuojelualueet	60 dB	Kansallispuistot Leirintäalueet	55 dB 50 dB

5.2.1 Meluselvitys ja melutilanteen arviointi

Nykyisen ratatoiminnan aiheuttamaa melua on tarkasteltu aiemmin melumittauksella vuonna 2014. Tätä hakemusta varten on teetetty ympäristömeluselvitys HMMT Partners Oy:llä koskien sekä olemassa olevaa toimintaa, että suunniteltua laajennusta. Selvityksessä on tarkasteltu sekä nykyisen lainsäädännön (VNp 53/1997) mukaista suuretta A_1 -enimmäisäänitaso $L_{A_{max}}$, että ampumaratameluasetuksen uudistuksen säädösluonnosehdotuksen mukaisia suureita vuositaso L_{Rden} ja toimenpideraja-arvona toimiva A-äänialtistustaso L_{AE} . Kokonaisuudessaan selvitys on esitetty liitteessä 7.

Uusi toiminnallisen ammunnan alue on suunniteltu siten, että melumallinnuksen mukaisilla rakenteilla A_1 -enimmäisäänitaso $L_{A_{max}}$ ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvotasoja vakituisilla tai vapaa-ajan asunnoilla. Myöskään säädösluonnosehdotuksen mukainen toimenpideraja-arvo tai ohjearvo eivät ylitä. Luonnonsuojelualueille annettu ohjearvo 60 dB $L_{A_{max}}$ ei ylitä yhdelläkään luonnonsuojelualueella.

Nykyisen toiminnan osalta pienoiskivääriradan ja liikkuvan maalin radan toiminnasta ei aiheudu ohjearvotasojen tai toimenpideraja-arvon ylityksiä. Pistooliradalla .22 ja .32 aseilla ammuttaessa ei aiheudu mainittujen tasojen ylityksiä.

Pistooliradalla yli .32 pistooleilla ammuttaessa aiheutuu VNp 53/1997 mukaisten ohjearvotasojen ylityksiä useille kohteille. Ylityksiä aiheutuu pohjoisessa (ampumasuunnassa) sijaitseville vakituisille asuinrakennuksille sekä radasta kaakkoon sijaitseville vapaa-ajan asunnoille. Vakituisilla asuinrakennuksilla ohjearvotasojen ylitykset ovat kohteesta riippuen 1–4 desibeliä ja vapaa-ajan asunnoilla 1–5 desibeliä.

Pistooliradalla yli .32 aseilla ammuttava vuosittainen laukausmäärä on kohtalaisen vähäinen, arviolta 8 000 laukausta vuodessa. Ylitysten melko pieni taso huomioiden, BAT-oppaan mukaisesti kyseisellä laukausmäärällä tilanne voisi olla hyväksyttävissä. Radalle esitetään kuitenkin toteutettavan meluntorjuntatoimenpiteitä siten, että VNp 53/1997 mukaiset ohjearvotasot eivät toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen ylitä.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

5.2.2 Meluntorjuntasuunnitelma

Pistooliradalle tullaan toteuttamaan meluntorjuntatoimenpiteitä VNp 53/1997 mukaisten ohjearvotasojen alittumiseksi altistuvissa kohteissa. Toimenpiteet kohdistuvat taustavallin korottamiseen ja ampumakatoksen parantamiseen.

Pistooliradan taustavallia tullaan korottamaan nykyisestä noin metrin verran tasoon +128,7 m. Samalla taustavalli levennetään kyseiseen harjakorkoon siten, että se ulottuu seinäkkeiden läpi koko radan leveydelle. Korotus tehdään pilaantumattomilla maa-aineksilla.

Ampumakatosta tullaan parantamaan siten, että se vastaa BAT-oppaan liitteessä J esitettyä A-tyyppin ampumakatosta. Käytännössä tärkein toimenpide on katoksen takaseinän rakenteen tiivistäminen ja vahvistaminen.

Toimenpiteiden jälkeen nykyiset ja mahdolliset tulevat ampumaratamelun ohjearvot eivät ylity. Meluntorjuntatoimenpiteet esitetään toteutettavan kahden vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoimaisuudesta. Toiminnanharjoittaja esittää, että pieni laukausmäärä ja maltilliset ylitykset huomioiden pistooliradalla voidaan myös tänä aikana ennen meluntorjuntarakenteiden toteuttamista harjoittaa toimintaa normaalisti.

6. TOIMINNAN SEURANTA JA TARKKAILU

Käyttötarkkailua toteutetaan lajiratakohtaisten laukausmäärien ja toiminta-aikojen seurannan avulla. Toiminnanharjoittaja seuraa haitta-aineiden hallintarakenteiden toimivuutta ja kuntoa vuosittain. Haitta-ainepäästöjä ratarakenteisiin seurataan laukausmäärien perusteella.

Ampumaradan melupäästöä tullaan tarkkailemaan laukausmäärien perusteella. Mahdolliset valitukset kirjataan ylös ja raportoidaan. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampumaaikoja noudatetaan. Mikäli toiminnassa tapahtuu sellaisia muutoksia, joista aiheutuu merkittävä muutos melutilanteeseen, selvitetään sen vaikutukset laskentamallin päivityksellä. Tällaisia muutoksia voivat olla esimerkiksi uuden lajiradan perustaminen tai ampumasuuntien muuttaminen.

Luotiloukkuihin kertyneet luodit tyhjennetään vuosittain ja toimitetaan kierrätykseen. Lisäksi muista kierrätykseen toimitetuista jätemääristä pidetään kirjaa.

Pintavesitarkkailua esitetään jatkettavan viranomaisen kanssa sovitun mukaisesti kolmen vuoden välein. Seuraavan näytteenoton ajankohta on vuonna 2027. Tarkkailuun lisätään kaksi tarkkailupistettä. Toinen lisättävistä pisteistä sijoitetaan lähemmäs vastaanottavaa vesistöä (Pieksänjärvi). Piste määritetään tarkemmin ennen seuraavaa näytteenottoa. Toinen lisättävistä pisteistä sijoitetaan laajennusalueen hulevesien purkupisteelle. Alustava suunnitelma laajennusalueen pintavesien johtamisesta ja purkupisteestä on esitetty kappaleessa 4.2 kuvassa 9 sekä asemapiirroksessa liitteessä 5. Laajennusalueen pintavesien tarkkailu aloitetaan laajennusalueen valmistuttua.

Pintavesinäytteistä analysoidaan jatkossa antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn, sinkin ja nikkelin liukoiset pitoisuudet sekä liuennut orgaaninen hiili (DOC), pH, sameus ja sähkönjohtavuus. DOC-pitoisuuksia käytetään biosaatavan lyijypitoisuuden laskemiseen. Näytteenoton tuloksia voidaan verrata yksittäisen näytteen osalta ympäristölaatunormiin, joka on lyijyn osalta 14 µg/l (Vna 1022/2006 ja Vna 1308/2015) huomioiden, että ympäristölaatunormia ei suoraan sovelleta ojavesiin. Vertailuarvoksi esitetään lyijyn ympäristölaatunormia, koska lyijy on todettu ampumaratojen indikaattorimetalliksi. Tulosten tulkinnassa tulee myös huomioida vanhan kaatopaikan mahdolliset vaikutukset pintavesiin. Pintavesinäytteet tulee ottaa virtaavasta vedestä.

Näytteenoton tulosten perusteella tarkastellaan pisteiden sijoittelua ja näytteenottotarvetta sekä laajennusalueen hulevesien käsittelytarvetta. Hakija esittää lisäksi, että tarkkailua voidaan tarvittaessa myöhemmin muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

BAT-oppaan mukaan Olkonkankaan ampumaradan alueen mahdollista pohjavettä ei ole tarvetta tarkkailla, sillä ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella eikä lähialueella ole talousvesikaivoja. Asiasta on myös käyty aiempaa keskustelua valvontaviranomaisen ja Etelä-Savon ELY-keskuksen pohjavesiasiantuntijan kanssa.

Ympäristöluvan muutoshakemus
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Ampumaradalle nimetään vastaava hoitaja, joka huolehtii ympäristöluvan lupamääräysten täyttämisestä. Vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot laitetaan näkyville ampumarata-alueelle. Riskejä ja onnettomuustilanteita ehkäistään radan teknisillä suojarakenteilla, järjestyssäännöillä sekä kilpailutapahtumien huolellisilla järjestelyillä.

Kokonaisuudessaan tarkkailun tuloksista (laukausmäärät, vesinäytetulokset ja jätemäärät) kootaan vuosiraportti, joka toimitetaan valvovalle viranomaiselle vuosittain. Radalla ei ole ympäristöasioiden hallintajärjestelmää.

7. PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) käsite on keskeisessä asemassa arvioitaessa ympäristönsuojelun vaatimustasoa ympäristönsuojelulain mukaisessa lupamenettelyssä. Ulkona sijaitsevien ampumaratojen parhaan käyttökelpoisen tekniikan arvioinnissa tärkeimpinä seikkoina pidetään kohteen vaikutuksia ympäristöön sekä ympäristövaikutusten edellyttämien toimenpiteiden taloudellista ja teknistä toteutettavuutta. Arvioinnin lähtökohtana pidetään sitä, että ympäristövaikutuksiltaan ja mittakaavaltaan erilaisia ampumaratoja ei voida rinnastaa keskenään, eikä samoja toimenpiteitä voida edellyttää kaikilla ampumaradoilla. BAT:n soveltamista on pidettävä lähtökohtana ja suomalaisen oikeusharkinnan perustana. (Ympäristöministeriö, 2014).

Olkonkankaan ampumaradan haitta-aineiden hallintatoimien suunnittelussa, meluntorjunnassa ja tarkkailussa on noudatettu BAT-oppaan mukaisia suosituksia. Olkonkankaan ampumaradalle on tehty BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Sen perusteella Olkonkankaan ampumarata luokitellaan perustason radaksi (luokka 1). Perustason radoilla haitta-aineiden kulkeutumisen rata-alueelta ympäristöön arvioidaan olevan merkityksetöntä tai vähäistä. Mahdollisten vaikutusten arvioidaan olevan paikallisia ja vähäisiä. Kokonaisuudessaan haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi on esitetty liitteessä 8.

BAT-oppaan mukaisesti uudelle radalle ensisijainen haitta-aineiden hallintatoimenpide on sijaintipaikan valinta. Sijaintipaikan valinnassa huomioidaan ympäristöriskit ja niiden hallintatarve alueen olosuhteiden ja mahdollisten kulkeutumisreittien perusteella. Lisäksi tulee huomioida toiminnan tyyppi ja volyyymi. Uusilta ampumaradoilta edellytetään pääsääntöisesti haitta-ainepitoisten vesien keräystä ja tarvittaessa puhdistusta tai vesien muodostumisen estämistä ja/tai kuormituksen rajoittamista. Lisäksi edellytetään säännöllistä tarkkailua. (Ympäristöministeriö, 2014.) Olkonkankaan ampumaradan toiminnallisen ammunnan rata tulee alueelle, jossa on jo nykyistä ampumaratatoimintaa. Siten kyseessä ei ole alueelle uusi toiminta. Lisäksi alueella on jo aiempaa ympäristökuormitusta sekä olemassa olevan ampumaratatoiminnan että vanhan kaatopaikan vuoksi. Toiminnallisen radan ympäristökuormitusta tullaan tarkkailemaan pintavesiseuranalla. Vesienjohtamisratkaisuihin varautumaan siihen, että tarvittaessa syntyviä pintavesiä voidaan käsitellä, mikäli tarkkailutulokset osoittavat sen olevan tarpeen. BAT-oppaan mukaisesti muille rakenteille ei ole tarvetta.

8. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

Turvallisuuden osalta viranomainen on Poliisihallitus ja poliisi, joten turvallisuusasioita ei käsitellä eikä arvioida enemmälti ympäristölupahakemuksessa vaan ampumaratalain (763/2015) mukaisessa ampumaratalupahakemuksessa.

LÄHTEET

- Ampumarata-laki 763/2015.
- Hanski, M. & Markula, T. 2021. Kiväärien ja pistoolien melupäästömittaukset. HMMT Partners Oy, Espoo.
- Lahti T., Markula T. & Hanski M. 2022. Ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohje. Selvitykset, laskenta ja mittaukset. Puolustusvoimat, Tampere.
- Lupa- ja valvontavirasto. 2026. Ympäristö.fi-nettisivut. Natura-alueiden kuvaukset. Viitattu 10.4.2026.
<https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/suojelu-ennallistaminen-ja-luonnonhoito/natura-2000-alueet/juurikkasuo-vehka-ja-uuhilampi>
<https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/suojelu-ennallistaminen-ja-luonnonhoito/natura-2000-alueet/kirkko-surnui>
<https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/suojelu-ennallistaminen-ja-luonnonhoito/natura-2000-alueet/ringinsuo-heinalamminsuu>
- Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014.
- VNp 53/1997. Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjeista. Suomen säädöskokoelma 53/1997, Helsinki.
- Ympäristöministeriö. 2014. Kajander S. & Parri A. Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta. BAT-opas. Suomen Ympäristö 4/2014.
- Ympäristöministeriö. 2023. Ampumaratojen ympäristölupa - Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille. Attila, M., Pyy, O., Jylhä, H. & Oivanen, P. AMPY-opas. Ympäristöministeriön julkaisu 40/2023.
- Ympäristöministeriö. 1999. Ampumaratamelun mittaaminen.
- Ympäristönsuojelulaki 527/2014.

Liite 1. Tiivistelmä ja yleiskuvaus toiminnasta
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Tiivistelmä ja yleiskuvaus toiminnasta

Pieksämäen ampumaratayhdistys hakee ympäristölupaa Olkonkankaan ampumaradan toiminnan olennaiselle muuttamiselle. Radalle esitetään rakennettavan uusi lajirata toiminnalliselle ampumiselle.

Olkonkankaan ampumarata sijaitsee linnuntietä noin 6 kilometrin päässä Pieksämäen keskustasta pohjoiseen käyntiosoitteessa Suonenjoentie 690, 76100 Pieksämäki.

Olkonkankaan ampumarata on perustettu 1970-luvulla. Nykyisellään ampumaradalla on pistoolirata, pienoiskiväärirata ja liikkuvan maalin rata. Lisäksi radalla on mahdollista harrastaa jousiammuntaa. Olemassa olevalla toiminnalla on Keski-Savon ympäristölautakunnan myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa.

Toimintaa esitetään laajennettavan rakentamalla uusi toiminnallisen ammunnan rata, jolla tullaan käyttämään urheilu- ja metsästysammuntaan soveltuvia aseita ja niihin yleisesti saatavilla olevia patruunoita. Vuosittaiseksi enimmäislaukausmääräksi hakija esittää 300 000. Rataa käytetään ampumaharjoitteluun, koulutuksiin ja ampumakilpailuihin.

Nykyisen ympäristöluvan mukaiset käyttöajat ovat ma-pe klo 9:00-20:00, lauantai klo 10:00-18:00 ja sunnuntai klo 12:00-18:00. Joului- ja juhannusaattona sekä joului-, juhannus- ja tapaninpäivänä ampuminen on kielletty. Käyttöaikoihin ei haeta muutosta.

Olkonkankaan ampumaradalle on teetetty ympäristömeluselvitys, jonka perusteella toiminnallisen ammunnan radan rakenteet on mitoitettu siten, että ampumaratatoiminnan melu ei ylitä sille asetettuja ohjearvoja. Olemassa olevan toiminnan osalta pistooliradan rakenteita tullaan parantamaan siten, että jatkossa minikään radan toiminnasta ei aiheudu ampumamelun ohjearvotasojen ylityksiä.

Olkonkankaan ampumaradan toiminnasta aiheutuvien kulkeutumis- ja altistumisriskien arvioidaan olevan vähäisiä. Toiminnan ympäristövaikutuksia esitetään tarkkailtavan pintavesinäytteenotolla sekä käyttötarkkailulla.

Olkonkankaan ampumaradan toiminta noudattaa ympäristönsuojelunlain mukaisessa lupamenettelyssä keskeisessä olevia parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) mukaisia periaatteita.

N:o G. 1824 ✓
1865/571/73 G/Pie

M i k k e l i n l ä ä n i n h a l -
l i t u k s e n päätös Pieksämäen
kaupungista olevan Pieksämäen Seudun
Ampujat r.y. nimisen yhdistyksen tääl-
lä tekemään järempänä lähemmin kerrot-
tuun hakemukseen. Annettu Mikkelissä,
lääninhallituksen yleisessä osastossa
14 päivänä toukokuuta 1973.

Maaliskuun 14 päivänä tänne saapuneessa kirjelmässä on ha-
kija anonut, että sille myönnettäisiin lupa sellaisen ampu-
maradan rakentamiseen hakemusta seuranneeseen karttapiir-
rokseen lähemmin merkitylle alueelle Pieksämäen maalaiskun-
nan kirkonkylässä Suomen Valtion omistamalle Kietämäen ti-
lalle RN:o 12²⁵, että ampumaradalla voidaan suorittaa ammun-
toja pienoiskiväärillä ja pistoolilla.

Hakemuksen johdosta on Pieksämäen piirin nimismies ja Piek-
sämäen maalaiskunnan kunnanhallitus antaneet lausuntonsa,
minkä lisäksi nimismies on toimittanut alueella katselmuksen.

Lääninhallitus on tutkinut tämän asian ja harkitsee oikeaksi,
nojauduen muun muassa ampumaratojen laittamisesta ja kunnos-
sapidosta annettuun asetukseen ja muun muassa ampumaratojen
laittamisesta ja kunnossapidämisestä annetun Suomen Senaatin
päätöksen 16 ja 17 §:iin, myöntää Pieksämäen Seudun Ampujat
r.y:lle luvan rakentaa Suomen Valtion Pieksämäen maalaiskun-
nan kirkonkylässä omistamaan Kietämäki nimisen tilan RN:o 12²⁵
maalle hakemukseen liitettyyn karttapiirrookseen tarkemmin
merkitylle, aidattavalle alueelle sellainen ampumarata, että
siinä voidaan suorittaa ampumaharjoituksia ja -kilpailuja
pionoiskiväärillä ja pistoolilla kuitenkin ehdolla, että
kilpailuja järjestettäessä noudatetaan edellä mainituissa
asetuksissa ja päätöksissä annettuja määräyksiä. Rata-alueen
pohjois- ja itärajoille on asetettava selvästi näkyvät va-
roitustaulut. Samalla määrätään, että pisin matka, jonka

Leima 7,-
Lisäleima 6,20
Yhteensä 13,20

Pieksämäen piirin nimismiehelle

Leimatta

Pieksämäen piirin nimismiehelle

päähän ampuminen pienoiskiiväärillä on luvallista, on viisikymmentä (50) metriä ja pistoolilla ammuttaessa kaksikymmentäviisi (25) metriä.

Tämä päätös lähetetään Pieksämäen piirin nimismiehelle, joka antakoon päätöksen sille merkittyä ja tämän lääninhallituksen lähettäjälle suoritettavaa leimamaksua vastaan hakijalle, merkiten päätökselle todistuksen päivästä, jolloin jättäminen tapahtui. Jäljennös tästä päätöksestä lähetetään Pieksämäen piirin nimismiehelle tiedoksi.

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava ja siihen tulee, milloin valittaja ei ole allekirjoittajana, sisältyä ilmoitus valituskirjan laatijan ammatista ja asuinpaikasta. Valituskirja, johon on liitettävä tämä päätös alkuperäisenä tahi viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä ja todistus siitä, minä päivänä valittaja on saanut päätöksestä tiedon, on viimeistään ennen kello kahtatoista (12) kolmantenkymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta, valittajan tai hänen laillisesti valtuuttamansa asiamiehen annettava Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaajan konttoriin. Lähettäjän vastuulla voidaan valitusasiakirjat myös lähettää maksettuna postilähetyksenä tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät saapua perille yllä mainittuna määräpäivänä ennen virkaajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jollei muuta näytetä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen, milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, kolmantena (3) päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä sekä, milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, seitsemäntenä (7) päivänä sen jälkeen, kun päätös on siihen lääninhallituksen leimasimella merkityn postinjättöpäivän mukaan annettu postin kuljetettavaksi. Virkakirjeen katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Paikka ja aika edellä mainitut.

M a a h e r r a

Viljo Virtanen

Poliisitarkastaja

Sauli Manninen

Kokousaika 9.6.2016 klo 18.00 – 18.34

Kokouspaikka Kunnanvirastotalo, Kunnanhallituksen kokoushuone

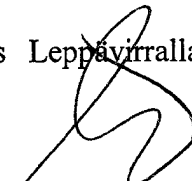
Läsnä Osmo Rantula, puheenjohtaja
Markku Kröger, I varapuheenjohtaja
Matti Pirkkalainen, II varapuheenjohtaja
Matti Kauhanen, jäsen
Pauli Rytönen, jäsen
Eilaterttu Vallisto, jäsen
Elina Kuvaja, jäsen
Seija Kotilainen, jäsen
Ilpo Laitinen, jäsen
Marja-Leena Markkanen, jäsen
Heikki S Havukainen, kunnanhallituksen edustaja
Merja Voutilainen, pöytäkirjanpitäjä
Eila Kainulainen, esittelijä

Muut osallistujat

Poissa Osmo Puustinen, jäsen
Petra Puurula, jäsen

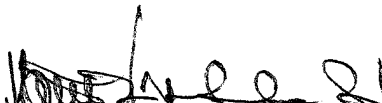
Asiat § 34 - 44

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus Leppävirralla

Osmo Rantula
puheenjohtaja

Merja Voutilainen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastusmerkinnät

Matti Pirkkalainen

Ilpo Laitinen

Nähtävilläolo

Tämä pöytäkirja on edeltäpäin ilmoitettuna aikana 14.6.2016 ollut Leppävirran kunnanvirastotalossa yleisesti nähtävänä.

Leppävirralla
Virallisesti

Arkistonhoitaja

Marjo-Riikka Salo

DIAARI_PI: 22 /2014

39§ YMPÄRISTÖLUPA AMPUMARADALLE /PIEKSÄMÄEN SEUDUN AMPUJAT
R.Y:N OLKONKANKAAN LUOTIASERATA

Keski-Savon ympäristölautakunta 9.6.2016 § 39

Pieksämäen Seudun Ampujat r.y. hakee toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa ulkona sijaitsevalle ampumaradalle (Olkonkankaan luotiaserata). Hakemus on saapunut lautakunnalle 23.12.2014. Ampumaradalla ei ole aiempaa ympäristölupaa.

Ampumarata sijaitsee haja-asutusalueella Pieksämäen kaupungin Kirkonkylän kylässä Metsähallituksen tilalta Hietämäki RN:o 12:32 vuokratulla 2,1 määräalalla. Ampumaradalla on kaksi 50 metrin pienoiskiväärirataa ja yksi 25 metrin pistoolirata. Pienoiskivääriradalla on ampumapaikkoja 30 kappaletta, villikarjuradalla (pienoiskivääri) kaksi kappaletta ja pistooliradalla 35 kappaletta.

Lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat noin 500 metrin etäisyydellä radasta.

Radan käyttö on ympärivuotista, mutta radalla ei ole talvikunnossapitoa. Käyttö ajoittuu huhtikuusta syyskuun loppuun päivittäisten käyttöaikojen ollessa maanantaista perjantaihin klo 9.00 – 20.00, lauantaisin klo 10.00 – 18.00 ja sunnuntaisin klo 12.00 – 18.00. Vuosittain ammuttava laukausmäärä on noin 45 000 kappaletta, kilpailu- ja leirivuonna maksimissaan 70 000 kappaletta. Rata on ollut Pieksämäen Seudun Ampujat r.y:n käytössä 1970 –luvulta lähtien.

Hakemuksesta on tullut neljä lausuntoa, kaksi muistutusta ja yksi puoltava mielipide.

Lupapäätösehdotus on liitteenä nro 4. Muut asiakirjat ovat nähtävinä kokouksessa.

Valmistelija ja lisätietoja: ympäristösihteeri Hanna Kakriainen,
p. 044 368 6729, hanna.kakriainen@leppavirta.fi

Päätösesitys:

Keski-Savon ympäristölautakunta päättää myöntää liitteenä nro 4 olevan päätösehdotuksen mukaisen ympäristöluvan Pieksämäen Seudun Ampujat r.y:n ulkona sijaitsevalle Olkonkankaan luotiaseradalle.

Lautakunta päättää samalla, että taksapäätöksen 25.9.2014 § 69 maksutaulukon 2014 kohdan 13.1. mukaisesti ympäristöluvan käsittelymaksua peritään 2 700 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa
Leppävirralla, 14.6.2016

Eila Kainulainen, ympäristöpäällikkö/esittelijä

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Tämän kokouksen päätökset § 34 – 36, 43, 44 koskevat kuntalain 91 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ja niihin ei saa hakea muutosta.

Tämän kokouksen päätökseen § 37 – 39, 41 oikaisuvaatimusohje on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä.

Tämän kokouksen päätökseen § 42 tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Keski-Savon ympäristölautakunnalle neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava ja ilmoitettava lisäksi ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Oikaisuvaatimukseen on liitettävä päätös, josta oikaisuvaatimus tehdään, alkuperäisenä tai virran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta oikaisuvaatimusaika on luettava.

Yhteystiedot: Keski-Savon ympäristölautakunta
Savonkatu 39, PL 4
79101 Leppävirta
Sähköposti: kunta@leppavirta.fi

Tämän kokouksen päätökseen § 40 haetaan muutosta kirjallisella valituksella Itä-Suomen hallinto-oikeudelta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianomaiselle tai hänen lailliselle edustajalle. Postitse tavallisena kirjeenä lähetetystä päätöksestä katsotaan asianosaisen saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan

alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

- asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Yhteystiedot: Itä-Suomen hallinto-oikeus

Puistokatu 29, PL 1744

70101 Kuopio

puhelin: 029 56 42500

faksi: 029 56 42501

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Asiakaspalvelu on avoinna 8.00–16.15

ASIA YMPÄRISTÖLUPA

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen ympäristölupa Olkonkankaan luotiaseradalle (ulkona sijaitseva ampumarata), joka sijaitsee Pieksämäen kaupungin Kirkonkylän kylässä, noin 2,1 hehtaarin vuokra-alueella tilasta Hietämäki RN:o 12:32.

LUVAN HAKIJA

Pieksämäen Seudun Ampujat r.y.
Laaksotie 47
76100 Pieksämäki
Y-tunnus on 1110000-7

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Alueella on harjoitettu ampumaratatoimintaa noin 100 vuotta. Pieksämäen Seudun Ampujien ampumarata on otettu käyttöön 1970 -luvulla. Ampumaradalla on kaksi 50 metrin pienoiskiväärirataa ja yksi 25 metrin pistoolirata. Pienoiskivääriradalla on ampumapaikkoja 30 kappaletta, villikarjuradalla (pienoiskivääri) kaksi kappaletta ja pistooliradalla 35 kappaletta. Kivääriradan (sis. villikarjuradan) taustavalli on leikattu luonnonpenkasta ollen syvyydeltään noin 3,5 metriä ja korkeudeltaan noin 4 metriä. Vallin leveys on noin 90 metriä. Pistooliradan valli on rakennettu hiekasta ja sen leveys on noin 35 metriä.

Pienoiskivääriradalla ammutaan .22 kaliiperisilla pienoiskivääreillä ja pistooliradoilla seuran jäsenet ampuvat .22, .32 ja .38 kaliiperisilla pistooleilla ja poliisi 9 mm pistooleilla. Pääosin ammutaan .22 kaliiperisilla pienoiskivääreillä. Villikarjuradalla on käytössä äänenvaimentimet, muilla radoilla ei äänenvaimentimia ole käytössä.

Rataa käyttävät seuran jäsenet ja poliisit. Kivääriradoilla harjoitellaan, kilpaillaan ja järjestetään ampumakokeita. Vuosittain sekä kivääri- että pistooliradalla on yhdet kilpailut. Viimeksi kivääriradalla on pidetty kilpailuja vuonna 2010 ja pistooliradalla vuonna 2014. Villikarjuradalla kilpailuja ei järjestetä. Leirejä, joilla ammutaan yli 10 000 laukausta, järjestetään satunnaisesti.

Vapaapistoolirata on poistettu ampumakäytöstä ja sitä käyttää yksityishenkilö jousipyssyammuntaan. Käyttäjä tuo ampumavälineet ja taulut aina kutakin kertaa varten paikalle. Ko. rata sijaitsee pistooliradan itäpuolella, lähinnä kantatie 72:ta. Luotiaserataa käytetään pääasiassa huhtikuusta syyskuun loppuun. Rata on avoinna ympäri vuoden, mutta sillä ei ole talviaikaista kunnossapitoa.

Ampumarata sijaitsee Hietämäki tilasta, RN:o 12:32, vuokratulla noin 2,1 ha:n alalla Pieksämäen kaupungin Kirkonkylän kylässä. Ampumaradan osoite on Suonenjoentie 690, 76100 Pieksämäki.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ulkona sijaitseva ampumarata on lupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1. momentin liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14. a) mukaan.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen ulkona sijaitsevan ampumaradan ympäristölupa-asiassa valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 2 § 1. momentin 13 a) -kohdan perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on saapunut ympäristönsuojeluviranomaiselle 23.12.2014, Dnro 22/2014. Lisäselvityksiä on saapunut 20.1.2015 (maaperän tutkimus) ja 1.12.2015 (luotien talteenotto selvitys).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pieksämäen Seudun Ampujat ry:n ampumarata-alue, 2,1 ha, on vuokrattu Metsähallituksen omistamasta Hietämäki -nimisestä tilasta RN:o 12:32. Vuokra-aika päättyy 31.12.2024. Radalla on Mikkelin lääninhallituksen päätös 14.5.1973 ampumaradan rakentamiseksi. Muita lupia radan sijoittamiseksi ei ole.

Ampumarata sijaitsee haja-asutusalueella. Etelä-Savon maakuntakaavassa (vahvistettu 4.10.2010) alue on merkitty ampumaradaksi (ea 11.9) ja sen ympärille melualue (me 11.7). Vireillä olevan Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan selvitysaineistossa on todettu, että kaikille toiminnassa oleville ampumaradoille, joihin myös Olkonkankaan luotiaserata lukeutuu, tulee hakea ympäristölupa.

RADAN SIJAINTI JA LÄHIYMPÄRISTÖ

Olkonkankaan luotiaserata sijaitsee noin seitsemän kilometriä Pieksämäeltä Kuopioon menevän kantatie 72 länsipuolella. Ampumarata-alue on tasaista moreenimaastoa, jota ympäröi metsävyöhyke.

Ampumarata-alueen luoteispuolella on vanha kaatopaikka-alue ja radasta lounaaseen on Pieksämäen Riistanhoitoyhdistyksen hirvirata. Ratojen välissä on maavalli sekä pysäköintialue. Itäpuolella, noin 70 metriä radasta, on Kuopioon johtava kantatie 72. Alueen ympärillä kasvaa noin 40 -50 vuotta vanha männikkö. Ampumasuunta on pohjoiseen.

Ampumarata-alueelle tultaessa on lukittu puomi, jossa on merkittynä sallitut ampumajat. Rata-alueen ympärillä on varoituskylttejä.

Lähin vakituisesti asuttu talous sijaitsee radasta noin 500 metriä etelään ja vapaa-ajanasunto noin 500 metriä kaakkoon. Alle kahden kilometrin etäisyydellä radasta on parikymmentä vakituista asuntoa ja kymmenkunta vapaa-ajanasuntoa.

Häiriintyviä kohteita, kouluja tai päivä- tai vanhainkoteja ei ole alle kolmen kilometrin etäisyydellä.

Ampumarata-alue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue [REDACTED] sijaitsee noin viiden kilometrin etäisyydellä koillisessa. Lähin luonnonsuojelualue, Juurikkasuo, sijaitsee rata-alueesta noin 1,8 kilometriä etelään ja lähin vesistö, Pieksäjärvi, noin 500 metriä länteen. Alueen sade- ja sulamisvedet imeytyvät todennäköisesti pääsääntöisesti suoraan maaperään, joka on hiekkavaltaista. Lähimmät ojat sijaitsevat yli 100 metrin etäisyydellä ampumaradasta.

TOIMINTA

Yleiskuva toiminnasta

Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolle haetaan ympäristölupaa toistaiseksi voimassa olevana.

Rata on avoinna ympäri vuoden, mutta radalla ei ole talviaikaista kunnossapitoa. Ampumaradan toiminta keskittyy pääasiassa huhti–syyskuulle. Ampuma-ajat ovat maanantaista perjantaihin klo 8–20, lauantaisin klo 8–18 ja sunnuntaisin klo 12–18.

Olkonkankaan luotiaseradalla on kolme erillistä rataa; pienoiskiväärirata, pistoolirata ja villikarjurata. Pienoiskivääreillä ammutaan sekä tauluihin että riistamaaliin ja pienoispistooleilla ja pistooleilla tauluihin.

Pienoiskivääriradalla on 30 ampumapaikkaa ja sillä ammutaan vuosittain noin 13 000 laukausta. Villikarjuradalla (pienoiskivääri) on kaksi ampumapaikkaa ja sillä ammutaan vuosittain noin 15 000 laukausta. Pistooliradalla on 35 ampumapaikkaa ja sillä ammutaan vuosittain noin 17 000 laukausta, joista 4 000 laukausta on poliisien harjoittelua. Ampumakilpailuja järjestetään korkeintaan yhdet vuodessa kummallakin radalla ja niissä ammutaan yhteensä noin 14 000 laukausta. Leirejä, joilla ammutaan yli 10 000 laukausta, järjestetään satunnaisesti, ei joka vuosi. Yhteensä laukausmäärä on vuodessa keskimäärin 45 000 laukausta ja enimmillään noin 70 000 laukausta.

Kaikilla kolmella ampumaradalla on oma erillinen kiinteälustainen, avoin ampumakatos. Ampumaetäisyydet ovat kivääriradoilla 50 metriä ja pistooliradalla 25 metriä. Yhtenäistä ampumapenkkaa (taustavallia) on kaikkien ratojen leveydeltä 50 metrin etäisyydellä ampumapaikoista ja sen syvyys on noin 3,5 metriä ja korkeus noin 4 metriä. Pistooliradalla on oma 25 metrin etäisyydellä oleva ampumapenkka yhtenäisen taustavallin lisäksi. Ratojen välissä ja Kuopiontien laidalla on kiinteät ratojen pituiset, noin 2,3 metriä korkeat ja noin 15 cm:ä paksut betoniset väliseinät.

Pienoiskivääriratojen taustavallina on aiemmin soranottoalueena olleen alueen laidan luonnonpenkasta leikattu valli. Pistooliradan taustavalli on rakennettu alueen materiaalista, lähinnä hiekasta. Molemmilla radoilla ammutaan taustavallin edessä oleviin tauluihin. Luotien talteenottojärjestelmää ei radoilla ole ollut. Villikarjuradalla ammutaan liikkuvaan maaliin. Rata-alueella ei ole tehty massanvaihtoja tms. kunnostustoimenpiteitä.

YMPÄRISTÖKUORMITUS

Melu

Ampuma-aseiden melu on impulssimaista ja se koetaan tasaista melua häiritsevämmäksi. Melualueen laajuus riippuu muun muassa ampumalajeista ja ratojen sijoittumisesta (mm. ampumasuunnat). Lisäksi ympäristömelun etenemiseen vaikuttavat maasto, sääolot (erityisesti tuulen suunta), esteet, rakenteet ja kasvillisuus. Suurimmat meluarvot ovat ampumasuunnassa sekä sivuilla.

Pieksämäen Seudun Ampujat r.y. on teettänyt SGM Consultingilla melumittauksia ampumaradalla selvittääkseen ylittävätkö luotiaseradän ampumatoiminnasta aiheutuvat äänitasot valtioneuvoston päätöksessä nro 53/1997 asetetut ohjearvot. Mittaukset on tehty 28.8.2014 yhteensä viideltä mittauspisteeltä. Mittauspisteiksi valittiin lähimmät vakituiset ja loma-asunnot. Jokaiselta mittauspisteeltä mitattiin viiden laukauksen äänitaso (L_{Amax}) ja ampuma-aseena käytettiin .22 kaliiperin pienoiskivääriä, 9 mm:n pistoolia, .38 kaliiperin pistoolia ja .22 kaliiperin pistoolia.

Äänitasomittaukset tehtiin noudattaen ympäristöministeriön mittausohjeita "Ympäristömelun mittaaminen 1/1995" ja "Ampumaratamelun mittaaminen 61/1999". Mittausolosuhteen poikkesivat ympäristöministeriön mittausohjeen 61/1999 vaatimuksista tuulen suunnan osalta (tuulen suunta mittauspisteestä ampumaradalle päin) mittauspisteessä Mp 5 (ampumasuunnassa radasta pohjoiseen, noin 1,1 kilometrin etäisyydellä).

Ampumaratamelulle on asetettu valtioneuvoston päätöksessä Vnp 53/1997 seuraavat ohjearvot:

	Melun A-painotettu enimmäistaso impulssiakavakiolla enimmäistaso impulssiakavakiolla L_{Amax} enintään
Asumiseen käytettävät alueet	65 dB
Oppilaitoksia palvelevat alueet	65 dB
Virkistysalueet taajamissa tai niiden välittömässä läheisyydessä	60 dB
Hoitolaitoksia palvelevat alueet	60 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet	60 dB
Luonnonsuojelualueet	60 dB

Suoritettujen melumittausten tulokset mittauspisteissä 1- 5

Mittauspiste mittauspisteen sijainti suhteessa ampumarataan	Mittaustulos							
	pienoiskivääri .22 kaliiperi		pistooli 9 mm		pistooli .38 kalib.		pistooli .22 kalib.	
	max	ka	max	ka	max	ka	max	ka
mittauspiste 1 (vakituinen asunto), noin 1 km:n etäisyydellä lännessä	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	52,2	47,9	50,1	46,6	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta
mittauspiste 2 (vakituinen asunto), noin 500 metrin etäisyydellä etelään	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	65,3	63,1	59,9	59,3	55,0	53,9
mittauspiste 3 (Anolan rantakaava-alue), noin 1,65 km etelään	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	51,8	49,5	56,5	54,1	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta
mittauspiste 4 (vapaa-ajan asunto), noin 500 metriä kaakkoon	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	45,9	45,6	50,7	46,2	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta
mittauspiste 5 (vakituinen asunto), noin 1 km:n etäisyydellä pohjoiseen (ampumasuunnassa)	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	56,2	54,9	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta	ei erotu taustasta

Suurimmat arvot olivat mittauspisteessä nro 2, joka sijaitsee ampumasuuntaan (pohjois-koillinen) nähden takapuolella etelässä noin 500 metrin etäisyydellä ja mittauspisteessä nro 5, joka sijaitsee radalta noin 100 metriä radalta pohjoiseen, Mittaustulosten keskiarvo pisteessä nro 2 oli 9 mm:n pistoolilla 63,1 dB_{Amax} , .38 kaliiberin pistoolilla 59,3 dB_{Amax} ja .22 kaliiberin pistoolilla 53,9 dB_{Amax} . Mittauspisteessä nro 5 erottui 9 mm:n pistoolin ääni mittaustulosten keskiarvon ollessa 54,9 dB_{Amax} , muut aselajit eivät erottuneet/eivät kuuluneet taustasta.

Yhteenvedona mittaustulosten mukaan ampumaradan ympäristössä suoritettujen mittausten perusteella todetaan, että 9 mm:n pistoolilla ammuttaessa ylittyi mittauspisteessä nro 2 yhden laukauksen mittausarvo (taulukossa punaisella) vakituisesti asutun talouden ohjearvo 65 dB, viiden mittaustuloksen A_1 -painotettujen

maksimiäänitasojen keskiarvo alitti ohjearvon. 9 mm:n pistoolia käyttää radalla vain poliisi virka-aikana. Radan kirjanpidon mukaan yli .22 kaliiperin pistoolilla ammuttiin 1.6.2015–31.1.2016 yhteensä noin 1 700 laukausta.

Jätteet

Ampumaradalla syntyy vuosittain patruunoiden pakkausjätettä 80 kg, puujätettä 100 kg ja muuta metalliromua 20 kg, jotka toimitetaan kierrätykseen. Luodit 117 kg (lyijy) jäävät taustapenkkaan ja näkyvät hylsyet ja muut ampumatoiminnan jätteet kerätään alueelta pois ja toimitetaan asianmukaiseen jätekuljetukseen tai hyötykäyttöön. Sekajäte, 155 kg, toimitetaan jäteasemalle ja bio- ja kompostikäymäläjäte (300 kg) käsitellään itse ohjeiden mukaisesti.

Päästöt maaperään, pinta- ja pohjavesiin

Alueella on ollut ampumaratatoimintaa 1900 –luvun alkupuolelta lähtien. Pieksämäen Seudun Ampujat ry:n rata on ollut toiminnassa 1970-luvun alkupuolelta lähtien. Pienoiskivääriradoilla on ammuttu luontaisesti alueella olevaan muotoiltuun taustavalliin ja pistooliradalla on rakennettu taustavalli. Pienoiskivääriä ja pistoolia käytettäessä suurin ympäristöä kuormittava tekijä ovat taustavalliin uppoavat luodit. Luodeista suurin osa kohdistuu taustavalliin ampumataulujen taakse. Ampumapaikan läheisyydessä kuormitus on lähinnä laukaisutapahtumassa irtoavaa hienojakoista pölyä. Luodit koostuvat pääosin lyijystä ja sisältävät lisäksi antimonia, kuparia sekä sinkkiä. Ratarakenteisiin kertyy nykyisellä käyttöasteella (45 000 laukausta) vuosittain 117 kg lyijyä, 11,7 kg sinkkiä ja 1,3 kg antimonia.

Ampumaradan kokonaislaukausmäärä on noin 45 000 laukausta vuodessa, leirivuosina noin 55 000 laukausta. Kilpailuissa ammutaan noin 14 000 laukausta vuodessa, jolloin suurin laukaussmäärä vuodessa on noin 70 000 laukausta. Suhteutettuna ammuttavien luotien painoihin (2,9 g / kpl) ja niiden metallisisältöön, vuosittain radan taustavalliin arvioidaan enimmillään ammuttavan noin 200 kg lyijyä. Kuparin, antimonin ja sinkin kuormitus on selvästi lyijyä vähäisempää. Luotijätettä on vähäisessä määrin myös ampumapaikan edustalla laukaisutapahtumassa irtoavana hienojakoisena pölynä.

Ammuksista peräisin oleva lyijy on metallisessa muodossa, eikä sellaisenaan kulkeudu maaperässä tai ole eliöille biosaatavassa muodossa. Luotien lyijy vapautuu vasta pitkän ajan kuluessa rapautumisen seurauksena. Happamuudeltaan neutraalissa, kuivassa ympäristössä, kuten hiekkamaassa, rapautuminen on tyypillisesti hyvin hidasta. Toisaalta hyvin vettä läpäisevässä hiekk- ja soramaassa rapautumisen seurauksena liukenevien haitta-aineiden kulkeutuminen voi olla nopeaa ja pidättyminen heikkoa.

Pieksämäen Seudun Ampujat r.y. on teettänyt Ramboll Finland Oy:llä ampumaradan maaperän ympäristötekniikan tutkimuksen kesäkuussa 2015 (raportti syyskuussa 2015). Näytteenotto suoritettiin 3.6.2015 kokooma eli MONO-näytteinä. Luotiaseradalta koottiin kunkin radan taustavallin iskemäkohdasta koko vallin osalta noin 30 kpl osanäytteitä syvyydeltä 0 – 10 cm ja 10 – 20 cm. Kummankin kerroksen näytteet yhdistettiin kerroskohtaisiksi MONO –näytteiksi.

Pienoiskivääriradan taustavallissa todettiin raportin mukaan VNa:n 214/2007 ylempien ohjearvon ylittävät pitoisuudet lyijyä kummassakin kokoomanäytteessä syvyyksiltä 0 – 10 cm ja 10 – 20 cm. Tutkimuksella ei rajattu pilaantumaa syvyyssuunnassa. Lyijyllä voimakkaasti pilaantuneita maita on syvyydellä 0 – 20 cm

arviolta vähintään 27 m³ krt / 48,6 tonnia. Karkea arvio pilaantuneen maan kokonaismäärästä on noin 67,5 m³ ktr / 121,5 tonnia. Laskennallinen lyijymäärä on noin 0,16 tonnia.

Pistooliradan taustavallissa todettiin VNa:n 214/2007 ylemmän ohjearvon ylittävät pitoisuudet lyijyä, antimonia ja kuparia pintamaan kokoomanäytteessä syvyydellä 0 – 10 cm (laboratorioanalyysi) ja lyijyä ja kuparia syvyydellä 10 – 20 cm:ä. Pintamaan lyijyn ja kuparin pitoisuudet ylittivät myös vaarallisen jätteen raja-arvon. Tutkimuksella ei rajattu pilaantumaa syvyysuunnassa. Lyijyllä voimakkaasti pilaantuneita maita on syvyydellä 0 -20 cm arviolta vähintään 16,8 m³ krt / 30,24 tonnia. Karkea arvio pilaantuneen maan kokonaismäärästä on noin 42 m³ ktr / 75,6 tonnia. Laskennallinen lyijymäärä on noin 0,83 tonnia.

Villikarjuradan taustavallissa todettiin VNa:n 214/2007 ylemmän ohjearvon ylittävät pitoisuudet lyijyä kummassakin kokoomanäytteessä syvyyksiltä 0 -10 cm ja 10 -20 cm. Lyijyn pitoisuus ylitti syvyydellä 0 -10 cm myös vaarallisen jätteen raja-arvon. Tutkimuksella ei rajattu pilaantumaa syvyysuunnassa. Lyijyllä voimakkaasti pilaantuneita maita on syvyydellä 0 -20 cm arviolta vähintään 11,3 m³ krt / 20,34 tonnia. Karkea arvio pilaantuneen maan kokonaismäärästä on noin 28,25 m³ krt / 50,85 tonnia. Laskennallinen lyijymäärä on noin 0,13 tonnia.

Koko toiminta-aikana 1962–2015 ammuttujen laukausmäärien (1,53 miljoonaa laukausta) perusteella arvioitu lyijymäärä on taustavalleissa noin 3,8 tonnia.

Lähin vesistö Pieksäjärvi sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä ampumaradasta. Radan pintavedet imeytyvät maaperään.

Liikenne

Radan käyttö on vilkkainta touko – elokuussa. Liikennettä on viikoittain 15–25 henkilö- tai pakettiautoa. Kilpailujen ja merkkiammuntojen aikana ajoneuvomäärä saattaa olla suurempi.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA VAIKUTUSTEN RAJOITTAMINEN

Toiminnan vaikutuksista hakija toteaa, että melumittaus on tehty 28.8.2014, josta raportti on hakemuksen liitteenä. Haitta-ainepitoisuudet ovat korkeita yleensä taustavallin iskemäkohdissa sekä taulualueella ja keskittyvät pintakerrokseen. Haitta-aineiden liukeneminen on vähäistä. Ampumapaikalle kertyvä hienojakoinen haitta-ainepöly on helpommin kulkeutuvassa muodossa. Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella ja lähimpään vesistöön on matkaa noin 500 metriä.

Melu

Meluhaitasta ei ole hakijan mukaan mainittavaa haittaa mittauksen perusteella. Tehdyissä melumittauksissa todettiin, että ampumisesta aiheutuvat äänet eivät ylitä niille määrättyjä raja-arvoja yhden 9 mm pistoolilla ammutun laukauksen mittaustulosta lukuun ottamatta. Hakijalla ei ole tiedossa melusta tehtyjä valituksia. Ampumaratojen välissä olevat suojavallit (betoniseinät) toimivat ääntä eristävinä rakenteina, samoin ympäröivä metsä ja taustapenkat eristävät ääntä.

Villikarjuradalla käytetään aseissa äänenvaimentimia, muilla radoilla ei niitä ole käytössä.

Maaperä sekä pinta- ja pohjavedet

Ampumaradalla Ramboll Finland Oy:n 3.6.2015 tekemän maaperän ympäristöteknisen tutkimuksen mukaan (raportti syyskuu 2015) mukaan ampumaratatoiminnasta maaperään päätyvät luodit voivat rapautua, jolloin niiden sisältämät metallit voivat levitä vajoveden välityksellä pinta- ja pohjavesiin. Rapautumista edistävät erityisesti happamat ja kosteat olosuhteet. Kulkeutumiseen vaikuttavat sekä maaperän että haitta-aineiden ominaisuudet. Pohjaveden kannalta ongelmallisia haitta-aineita ovat etenkin lyijy ja antimoni ja pintavesien osalta lyijy ja kupari. Pintavesiin haitta-aineet voivat kulkeutua pintavalunnan mukana liukoisessa muodossa sekä maapartikkeleihin sitoutuneena. Pintavesiin haitta-aineet voivat päätyä myös pintaveteen purkautuvan pohjaveden välityksellä.

Olkonkankaan luotiaseradalla haitta-aineet voivat kulkeutua vajoveden välityksellä ampumarata-alueen pohjaveteen. Alueen pohjaveden syvyystasosta maan pintaan nähden ei ole tietoa. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella, eikä lähialueella ole pohjaveden käyttöä. Haitta-aineiden ei arvioida kulkeutuvan pohjaveden välityksellä pintavesiin, koska lähin vesistö Pieksäjärvi sijaitsee 500 metrin etäisyydellä ampumaradasta.

Pintavesien välityksellä haitta-aineiden ei arvioida leviävän, koska alueen sade- ja sulamisvedet imeytyvät todennäköisesti pääsääntöisesti suoraan maaperään eivätkä juuri kulkeudu pintavaluntana.

Yleisesti todetaan, että luotiaseradoilla haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen ei välttämättä ole merkittävää melko pienialaisten pilaantuneiden alueiden ja näin ollen pienempien suotovesimäärien johdosta.

Maaperän tutkimusraportissa esitetään jatkotoimiksi haitta-aineiden kulkeutumisen selvittämistä ottamalla radalta pinta- ja pohjavesinäytteitä. Lisäksi radalle tulisi laatia tarkkailuohjelma ja ohjelman perusteella asentaa pohjaveden havaintoputkia pohjaveden tilan selvittämiseksi.

Pilaantuneen maan kunnostamiselle tulee hakea lupaa Etelä-Savon ELY –keskuksesta ns. pima -ilmoituksella. Pima -ilmoituksen liitteenä tulee olla kunnostussuunnitelma. Pilaantuneiden maiden loppusijoittamista varten tulee selvittää kaivettavien massojen kaatopaikkakelpoisuus ennen massojen poistoa.

Riskinarviointi

Ampumaratojen BAT –oppaan mukaan pienillä luotiaseradoilla, joilla ratarakenteisiin päätyneen lyijyn kokonaismäärä on suhteellisen vähäinen (< 5 t) johtopäätökset toimenpidetarpeesta voidaan tehdä esiselvitystietojen perusteella. Luotiaseradalla on laskennallinen lyijykertymä Ramboll Finland Oy:n ympäristöteknisen tutkimuksen mukaan 0,93 tonnia. Koko toiminnan aikainen laukausmääriin perustuva laskennallinen lyijykertymä on 3,8 tonnia. Alueen sade- ja sulamisvedet imeytyvät todennäköisesti pääsääntöisesti suoraan hiekkavaltaiseen maaperään eivätkä juuri kulkeudu pintavaluntana. Alue ei sijaitse pohjavesialueelle eikä lähialueella ole pohjaveden käyttöä.

BAT –oppaan ohjeen mukaan tehdyn päästöpotentiaalnin (kuormituksen) arvioinnin mukaan on ko. radan kuormituksen merkitys kohtalainen (5 pistettä), pintavesiriski pieni (2 pistettä) ja pohjavesiriski pieni (7 pistettä). Tällöin riskitaso on 1 (matala ympäristöriski), jolloin haitta-aineiden kulkeutuminen rata-alueelta ympäristöön merkityksetöntä tai vähäistä. Vaikutukset ovat paikallisia ja vähäisiä.

TOIMINNAN JA VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailuna seurataan ampumaradan vuosittaisia laukausmääriä. Radan

käyttäjät pitävät kirjaa ammutuista laukauksista. Radan rakenteiden (aidat, taustavallit) kuntoa seurataan silmämääräisesti ja niitä tarkkaillaan säännöllisesti. Päästöjä maaperään seurataan vuotuisten laukausmäärien perusteella.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen

Hakemuksen mukaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ovat rajoitetut aukioloajat sekä jätehuollosta huolehtiminen.

Ampumaradoille on valmistunut vuonna 2014 kansallinen BAT –selvitys, jossa todetaan, että vaikka ampumarata tuntuu luvitettavana laitostyyppinä kohtalaisen yksinkertaiselta rakenteelta, on ampumaratoja todellisuudessa rakennettu varsin erilaisia tarkoituksia ja käyttäjämääriä varten. Ampumaratojen parhaan käyttökelpoisen tekniikan määrittelyn lähtökohdat ovat selvityksessä olleet haitta-ainepäästöjen osalta poikkeavat siinä mielessä, että tavoitteena on ollut minimi- ja maksimipäästöjen sijaan toiminnan ympäristöriskien hallinnan tarpeen määrittely ja osittain vielä kokeiluvaiheessa olevien hallintamenetelmien arviointi. Melun osalta on tarkasteltu olemassa olevia tekniikoita ja käytäntöjä sekä suositeltu menettelyä meluntorjunnan tarpeen arvioinniksi ja kohdentamiseksi BAT:n näkökulmasta tarkoituksenmukaisimmin.

Luotiaseradoille soveltuvia haitta-ainekuormituksen vähentämiseen perustuvia, käyttökelpoisia menetelmiä ovat taustavallin iskemäkohtien kunnostus joko seulonnalla tai massanvaihdoilla sekä erilaisten luotiloukkujen käyttö. Haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön voidaan estää esimerkiksi taustavallin kattamisella tai vallin sisään sijoitettavan tiivisrakenteen avulla. Päästöjä voidaan hallita myös haitta-ainepitoisten vesien keräyksen ja tarpeen mukaan puhdistamisen avulla.

Hakija esittää luotien keräämistä itse suunnitelluilla luotiloukuilla. Pistooliradalle tehdään jokaisen taululaitteen taakse kumimattohidastin, jonka läpi luoti menee toisen kumimaton kautta peltiseen luodinkeräystasoon, josta luoti putoaa kumiseen luodinkeräyskouruun. Mikäli pelti aiheuttaa luodin hajoamista, pelti kumitetaan hajoamisen ehkäisemiseksi. Villikarjuradalle tehdään taustavallien eteen yhtenäinen kumimattoseinä, johon kumimattoja laitetaan niin monta kerrosta, ettei luoti mene läpi. Luodit keräytyvät mattoseinään ja osittain seinän alla olevaan kouruun. Taustavalleissa olevat luodit esitetään jätettäväksi paikoilleen. Taustavalleja siistitään ja korotetaan 1 – 1,5 metriä.

Melun osalta on suunniteltu yhtenäisen seinäkkeen tekemistä ampumapaikkojen taakse.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu 29.1.–29.2.2016 Pieksämäen kaupungin ja 29.1.–2.3.2016 Keski-Savon ympäristötoimen Pieksämäen toimipisteen ilmoitustauluilla sekä Keski-Savon ympäristötoimen internetsivuilla. Kuulutus on julkaistu Pieksämäen Lehdessä 29.1.2016. Kuulutuksesta on lisäksi annettu erikseen tieto ampumaradan naapurikiinteistöjen omistajille ja lähialueen vakituksille ja kesäasukkaille sekä yhdelle osakaskunnalle (yhteensä 56 kpl).

Tarkastuskäynti

Ympäristösihteeri ja hakijan edustajat ovat tehneet alueelle tarkastuskäyntejä 6.11.2008 ja 15.6.2010. Tarkastuspöytäkirjat on liitetty hakemusasiakirjoihin. Lisäksi

ympäristösihteeri on käynyt alueella melumittauksen 28.8.2014 ja maamassojen ajon 29.10.2015 yhteydessä sekä maastokäynnillä 6.4.2016.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto poliisilta, Keski-Savon ympäristötoimen terveydensuojelulta ja Pieksämäen kaupungin kaavoittajalta.

Itä-Suomen poliisilaitoksen (Hannu Jäppinen) 24.3.2014 antamassa ennakkolausunnossa todetaan, että ratojen taustavalli on noin 3,5 – 4 metriä korkea maavalli. Vallin korkeutta voidaan pitää riittävänä normaalissa ammunnessa. Vallien korottaminen 1 – 1,5 metrillä lisää turvallisuutta ja pienentäisi vahinkoriskiä. Erityisesti pistooliradan taustavallin idän puoleista (kantatie 72 puoleinen) reunaa on syytä korottaa. Mikäli pistooliradan itäpuolella (kantatie 72:n vieressä) oleva rata otetaan käyttöön, tulee sen taustavalli nostaa muiden ratojen vallien tasolle.

Itä-Suomen poliisilaitoksen (Markku Jetsonen) 26.2.2016 antamassa lausunnossa todetaan mm. seuraavaa:

- Itä-Suomen poliisilaitoksen komisario Hannu Jäppinen on antanut radasta lausunnon 23.3.2014, jota ei ole syytä muuttaa.
- Hakemuksen liitteistä käy ilmi, että ampumaseura korjaa ratarakennuksia, taustavalleja korotetaan 1–1,5 metriä, kaikille ampumapaikoille rakennetaan luodinkeräysloukut, jotka ovat omiaan parantamaan turvallisuutta vähentämällä kimmokevaaraa ja yleisesti siistii paikkoja jolloin näkemäalueet paranevat.
- Ampumarata-alueelle tullessa on lukittu puomi, jossa on merkittynä sallitut ampumajat.
- Rata-alue on merkitty maastoon keltaisin nauhoin. Merkintä on tehty noin kolme vuotta sitten. Merkinnät maastossa on syytä tarkistaa ja tarvittaessa uusita.
- Uusi ampumaratalaki ja valtioneuvoston asetus ampumaradoista tuli voimaan 1.12.2015. Lain voimaan tullessa voimassa olevat luvat ampumaradan pitämiseen jäävät lupaehtoineen voimaan. Kyseessä vanha rata, jolle Mikkelin lääninhallitus on myöntänyt luvan 14.5.1973.
- Ampumaratalain mukaan kyseessä tavallinen ampumarata, jolla ammutaan laukauksia yli 10 000 laukausta vuodessa (n. 45 000).
- Poliisilaitoksen näkemyksen mukaan ampumarata ei sijaintinsa ja rakenteidensa puolesta aiheuta vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle.

Keski-Savon ympäristötoimen terveydensuojelun 7.3.2016 päivättyssä lausunnossa todetaan mm. seuraavaa:

- Ammuntaa / Kilpailutoimintaa ei tulisi järjestää juhlapyhien aikana.
- Ampumaradan taustavallit tulisi olla riittävän korkeita, jotta ampuminen voidaan suorittaa turvallisesti.
- Toiminnanharjoittajan on varmistuttava siitä, että meluavat toiminnot estetään parhaalla mahdollisella tavalla, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.
- Lisäksi haitallisten aineiden kulkeutuminen maaperään ja pohjaveteen tulee estää, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa eikä pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Pieksämäen kaupungin kaavoituspäällikkö toteaa 16.3.2016 päivättyssä lausunnossaan mm. seuraavaa:

- Olkonkankaan luotiaserata-alueella on voimassa Etelä-Savon maakuntakaava, muita alempiasteisia kaavoja ei alueella ole olemassa.

- Maakuntakaavassa Olkonkankaan ampumaradat on osoitettu seudullisesti merkittäviksi ampumaradoiksi.
- Pieksämäen kaupungin kaavoitus toteaa mielipiteenään, että kaavoissa osoitetut merkinnät ja määräykset toisaalta tukevat esitettyjä toimintoja ja toisaalta asettavat tiettyjä velvoitteita toiminnan harjoittamiselle. Nämä asiat tulisi huomioida ympäristöluvan lupamääräysten tarkastamisessa sekä ympäristölupahakemusten myöntämisessä.

Pohjois-Savon ELY –keskus on katsonut 2.2.2016 lausunnossaan, ettei ympäristöluvan myöntämiselle ja ampumaratatoimintojen jatkamiselle ole tienpidon kannalta estettä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on annettu kaksi kirjallista ja yksi suullinen mielipide.

██████████ toteavat 3.2.2016 päivätyssä lausunnossa olevansa radan lähimmät naapurit, eikä heitä aseratojen olemassa olo, eikä ampumisesta tulevat äänet ole haitanneet. Heillä ei ole muistuttamista tai eriävää mielipidettä hakemuksesta

██████████ toteavat 17.2.2016 päivätyssä lausunnossa asuvansa Olkonkankaan ampumaradan läheisyydessä ja toivovat muistutus/mielipiteensä vaikuttavan ampumaradan jatkosuunnitelmaan. Ampumaradan läheisyys vaikuttaa asumisviihtyvyyteen ja on ympäristöhaitta. Toivomme isojen aseiden (haulikko/kivääri) harjoitusradan lopettamista, muutoin rata voi toimia kuten aiemmin.

██████████ toteaa suullisesti 22.2.2016 antamassaan mielipiteessä melun kuuluvan selvästi ja häiritsevästi heidän Olkonlahden alueella olevalle kesäasunnolleen. Hän toivoo aukioloaikojen rajoitusta niin, että rata olisi kiinni parina kolmena päivänä viikossa ja Kuopiontien varteen rakennettaisiin meluvalli.

Hakijan kuuleminen annetuista lausunnoista

Hakija on vastannut 15.3.2016 annettuihin lausuntoihin seuraavasti:

"Lausunnoissa kahdessa on tuotu esille melu. ██████████ lausunnossa se koski isoja kivääreitä ja haulikkoa, joilla kummallakaan ei ammuta Pieksämäen Seudun Ampujien radoilla. ██████████ lausunnossa kerrottiin melun haittaavan ja toivottiin päiviä ilman ampumista sekä meluvallia. Radoiltamme ei melumittausten mukaan pitäisi raja-arvoja ylittävää melua syntyä. Isot pistoolit mahdollisesti kuuluvat, mutta raja-arvot eivät mittauksen mukaan ylity. Isoilla 9 mm:n pistooleilla ampuvat poliisit virka-aikana. Vuoden 2015 aikana on isommilla kuin .22 kaliiberisilla pienoispistooleilla on radalla ammuttu 22 päivänä jäsentemme toimesta. Mielestämme ██████████ haittaavan melun osittaminen meidän radoilta aiheutuvaksi on epätodennäköistä ja näin ollen esitetyt toimet kohtuuttomia.

Lausunnoissa muut esille tulevat seikat on esitetty hoidettaviksi ympäristölupaa varten tehdyssä toimenpideselvityksessä. Lisäksi olemme keskustelleet pistoolikatoksen seinän sulkemisesta ampujan takaa (Mataramäentien suunnasta). Ampuma-aikoja lyhennämme kuten Rhy:kin. Arkisin klo 9 – 20, lauantaisin klo 10 – 18 ja sunnuntaisin ja pyhäpäivinä klo 12 – 18. Ampuma-ajoista poiketaan kilpailujen ja leirien aikaan, joita on enintään 1 – 2 kesässään."

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta myöntää Pieksämäen Seudun Ampujat ry:lle toistaiseksi voimassa olevan ympäristösuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle Olkonkankaan luotiaseradalle, joka sijaitsee noin 2,1 hehtaarin määräalalla Kirkonkylän kylän tilasta Hietämäki RN:o 12:32.
Lupa myönnetään edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan jäljempänä olevia lupamääräyksiä.

Annettujen lausuntojen ja mielipiteiden huomioon ottaminen:

Hakijan vastineessaan esittämän mukaisesti on lupaehdoissa arkipäivien ampumaa vähennetty yhdellä tunnilla ja lauantaisin kahdella tunnilla aamusta melukuorman vähentämiseksi. Radalla ei ammuta haulikoilla ja isommilla (äänekkäimmillä) pistooleilla ammutaan rajoitetusti.
Hakijan esittämällä ampumasuunnan taustavallin korottamisella (1 -1,5 m) muistuttajan asunnon suuntaan vähennetään melukuormaa. Lupaehdoissa on määrätty, että tarvittaessa melua tulee mitata, jolloin meluntorjuntatoimien vaikuttavuus voidaan todeta.

Lupamääräykset

Toiminta-aika ja käytettävät aseet

1. Ampuminen radalla on sallittu maanantaista – perjantaihin klo 9.00 – 20.00, lauantaina klo 10.00 – 18.00 ja sunnuntaina klo 12.00- 18.00. Joulu- ja juhannusaaton sekä joulu-, juhannus- ja tapaninpäivänä ampuminen on kielletty. Myös aseiden kohdistusampumiset on tehtävä käyttöaikojen puitteissa.

2. Radalla saa ampua .22 kaliiperin pienoiskivääreillä ja .22 kaliiperin, .32 kaliiperin, .38 kaliiperin ja 9 mm:n pistooleilla.

Radan käytöstä tiedottaminen

3. Ampumaradan käyttöajoista on tiedotettava ampumarata-alueelle ja sinne johtavalle tielle sijoitettavilla opastauluilla, joista ilmenevät radan toiminta-ajat sekä radan käytöstä vastaavan henkilön yhteystiedot.

4. Luvan saajan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan lupamääräyksissä sallittuina aikoina ja että radan käyttäjät noudattavat tässä luvassa annettuja määräyksiä. Yksittäisistä kilpailuista sekä leireistä, jotka järjestetään radan normaaleista käyttöajoista poiketen, tulee ilmoittaa Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kaksi viikkoa etukäteen.

5. Ampumarata-alueen rajamerkinnot ja varoitustaulut maastossa on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

(YSL 7 §, 52 §, NaapL 17 §)

Perustelut (määräykset 1-5):

Toiminta-aikoja on rajoitettu meluhaitan vähentämiseksi ja hakijoiden vastineessa ilmoittaman mukaisesti. Yleisinä juhlapyhinä on tarpeen rajoittaa radan käyttöä. Määräyksissä on kerrottu mitkä aseet ovat alueella luvallisia. Yksittäisten kilpailujen ja leirien aikana voi tulla tarvetta poiketa normaaleista käyttöajoista. Ennakkoon ilmoittamalla, voidaan poikkeavista ajoista tarvittaessa ilmoittaa lähialueen asukkaille. Ampumaradan käyttöä ja merkitsemistä koskevat määräykset ovat tarpeellisia radan toimintaohjeiden noudattamiseksi ja yleisen turvallisuuden kannalta.

Melu

6. Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Ampumaradan toiminnasta aiheutuva melu ei saa ympäristön asuinkiinteistöillä ylittää impulssiakavakiolla määritettynä A-painotettua enimmäisäänitasoa 65 dB (L_{AImax}) eikä loma-asuinkiinteistöillä A-painotettua enimmäisäänitasoa 60 dB (L_{AImax}).

Ampumaradan aiheuttaman melun haitallisuutta on vähennettävä lähimmän asuinkiinteistön 593-402-23-14 suuntaan ampumakopin äänieristystä parantamalla tai muilla melua vähentävillä rakenteilla. Tavoitteena on impulssiakavakiolla mitatun A-painotetun enimmäismelutason (L_{AImax}) vähentäminen ohjearvoon mainitussa kohteessa.

7. Radan ylläpitäjän tulee seurata aiheuttamaansa melua. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan mittaamaan toiminnan melutason viranomaisen hyväksymällä tavalla. Mikäli mittauksilla todetaan, että rata aiheuttaa lupaehdot ylittävää meluhaittaa, tulee radan ylläpitäjän ryhtyä välittömästi toimiin radan aiheuttaman melukuormituksen vähentämiseksi. (YSL 5 §, 52 §, NaapL 17 §, Vnp 53/1997)

Perustelut (määräykset 6-7):

Ampumaradan aiheuttamien viihtyisyys- ja terveyshaittojen rajoittamiseksi lupamääräyksissä on annettu melulle enimmäistaso, joka vastaa valtioneuvoston päätöksessä (Vnp 53/1997) ampumaratamelulle annettuja korkeimpia sallittuja ohjearvoja.

Etelässä olevalla vakituisesti asutulla taloudella ylittyi 65 dB:n meluarvo yksittäisellä mittauskerralla ammuttaessa 9 mm pistoolilla, mittauskeskiarvot eivät ylity millään aselajilla (mittauskeskiarvot: 9 mm pistooli 63,1 dB, .22 kaliiperin pistooli 53,9 dB ja .38 kaliiperin pistooli 59,3 dB). Vanhoilla radoilla, yksittäisissä kohteissa, ohjearvoja voidaan pitää tavoitearvoina. Toiminnanharjoittajalta on edellytetty toimenpiteitä melutason alentamiseksi.

Hakijan tulee olla selvillä aiheuttamastaan melusta meluehtojen noudattamiseksi ja mahdollisesti aiheutuneiden meluhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksen liitteenä olevan meluselvitys on tehty yhden päivän aikana. Raportissa ei ole tarkasteltu mittaustulosten epävarmuuksia esim. etäisyyden kasvaessa. Mittaustulosten epävarmuuksia voidaan olennaisesti parantaa tekemällä useita toisistaan riippumattomia mittauksia. Tämän vuoksi ja yksittäisen laukauksen melun ohjearvon ylityksen vuoksi voidaan tarvittaessa edellyttää mittausten tekemistä.

Ampumasuunnassa on lähin asuttu talous noin kilometrin etäisyydellä karttatarkastelun perusteella rataa ylempänä. Mittausten mukaan ei 65 dB:n meluarvo ylity ko. kiinteistöillä (mittauskeskiarvo 54,9 dB 9 mm pistoolilla, muiden aseiden ääni ei kuulunut / erottunut taustasta). Ampumasuuntaan tullaan taustavallia korottamaan 1 – 1,5 metriä turvallisuuden vuoksi, joka samalla auttaa vähentämään melun leviämistä. Toiminnanharjoittajalta on edellytetty ampumakatoksen taustaseinän umpeuttamista, mikä vähentää radasta etelään suuntautuvaa melua. Lähin loma-asunto on noin 500 metrin etäisyydellä kaakossa. Ko. kiinteistöillä ei 60 dB:n meluarvo ylity (mittauskeskiarvot: pienoiskivääri ei erotu taustasta, 9 mm pistooli 45,6 dB, .22 kaliiperin pistooli ei erotu taustasta ja .38 kaliiperin pistooli 46,2 dB).

Maaperän, pinta- ja pohjaveden suojaaminen ja tarkkailuvelvoitteet

8. Kivääri- ja pistooliradat tulee varustaa hakemuksen mukaisilla luotiloukuilla tai muulla vastaavalla luotien talteenottorakenteella. Luotien talteenottorakenteiden ja muiden suojarakenteiden kunnossapidosta tulee huolehtia. Mikäli toteutettavat luotien talteenottorakenteet poikkeavat hakemuksen mukaisista, tulee suunnitelmat niistä esittää Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen niiden toteuttamista kuitenkin viimeistään 30.9.2016 mennessä.

9. Ampumaratojen taustavallit on kunnostettava tai ne on suojattava siten, ettei sade- ja sulamisvedet pääse huuhtelevaan niitä. Suunnitelmat ampumaratojen taustavallien kunnostamisesta tai niiden suojaamisesta aikatauluineen on esitettävä ennen niiden toteuttamista ja kuitenkin viimeistään 30.6.2017 Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi.

(YSL 7 §, 16 §, 17 §, 52 §, 66 §)

Perustelut (lupamääräykset 8-9):

Määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin minimoimiseksi. Alueella on ollut ratatoimintaa 1900 –luvun alkupuolelta lähtien. Alueella tehdyn maaperän perustilaselvityksen mukaan ratojen taustavallit sisältävät lyijyllä voimakkaasti pilaantuneita maa-aineksia. Aiemman ampumaratatoiminnan on todettu aiheuttaneen raskasmetallien kertymistä ratojen taustavalleihin. Selvityksen mukaan taustavalleissa olevat haitta-aineet voivat pitkällä aikavälillä kulkeutua vajoveden välityksellä ampumarata-alueen pohjaveteen. Pintavesien välityksellä haitta-aineiden ei arvioida leviävän, koska luotiaseradat sijaitsevat hiekkavaltaisella harjualueella.

Luotien talteenottorakenteilla estetään maaperän lisäpilaantuminen. Mikäli halutaan rakentaa hakemuksen mukaisesta luotien talteenottojärjestelmästä poikkeava järjestelmä, on se hyväksyttävä ennen toteuttamista lupaviranomaisella. Mikäli taustavallien maamassat kunnostetaan ampumarata-alueelle hyväksyttävään pitoisuustasoon, ei taustavallien suojausrakenteita tarvita. Vaihtoehtona vallien kunnostukselle voidaan suojausrakenteilla eristää raskasmetalleilla pilaantunut maa-aines ja estää näin haitta-aineiden kulkeutuminen eteenpäin.

Tutustumalla ennakkoon suojausrakenteiden suunnitelmiin voi luvan valvoja varmistua menetelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisuudesta.

10. Pohjavedentarkkailu tulee järjestää joko asentamalla alueelle pohjavesiputki tai muulla vastaavan tuloksen antavalla tavalla viimeistään 31.8.2021 mennessä. Pohjaveden tarkkailusuunnitelma tulee esittää Pieksämäen ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen tarkkailun toteuttamista.

11. Ampumaradan rakenteissa saa käyttää vain pilaantumattomia maa-aineksia. Maa-ainesten lisäämisestä ja vaihtamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen töihin ryhtymistä.

(YSL 7 §, 52 §, 62 §)

Perustelut (määräykset 10–11):

Luotien sisältämä lyijy ja muut raskasmetallit aiheuttavat maaperän pilaantumista. Pitkällä aikavälillä maaperässä olevat raskasmetallit aiheuttavat myös alueen pohjavesien pilaantumisvaaraa. Alue on ollut ampumakäytössä 1900 –luvun alkupuolelta lähtien ja nykyiset taustavallit on rakennettu 1970-luvulla. Alueella tehdyn maaperän perustilaselvityksen mukaan luotiaseradan taustavallit sisältävät lyijyllä voimakkaasti pilaantuneita maa-aineksia. Selvityksen mukaan radalla olevat haitta-aineet voivat kulkeutua vajoveden välityksellä ampumarata-alueen pohjaveteen.

Pintavesien välityksellä haitta-aineiden ei arvioida leviävän, koska luotiaseradat sijaitsevat hiekkavaltaisella harjualueella. Pohjaveden tarkkailulla voidaan todentaa aiemmin alueella ammuttujen raskasmetallia sisältävien luotien vaikutus pidemmällä aikavälillä alueen pohjaveteen. Ramboll Finland Oy:n ympäristötekniikan raportin yhteydessä on esitetty jatkotoimenpiteeksi pohjaveden tarkkailunäytteiden ottamista haitta-aineiden kulkeutumisen selvittämiseksi. Pohjaveden tarkkailuun ampumaradoilla on kehitteillä myös muita menetelmiä kuin pohjavesiputkien asentaminen. Riskinarvioinnin ja ympäristötekniikan tutkimuksen mukaan ei välittömiä pohjavesivaikutuksia ole, vaan vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä. Luvan mukaisesti toimittuna ei uusia pohjavesivaikutuksia synny. Pohjaveden tarkkailun aloittaminen voidaan siirtää edellä kerrotun johdosta myöhemmäksi, jolloin uusia kehittyneempiä tekniikoita voi olla jo käytössä. Tarkkailu on myös mahdollista tehdä yhdessä läheisen Pieksämäen Riistanhoitoyhdistyksen hirviradan pohjaveden tarkkailun kanssa. Kun alueella käytettävä maamateriaali on pilaantumaton, ei alueen ympäristökuormitusta lisätä. Mikäli maa-aineksia viedään pois ampumarata-alueelta, on huomioitava, että mahdollisesti pilaantuneiden maa-ainesten poistamisessa toimivaltainen viranomainen on paikallinen ELY -keskus.

Jätteiden käsittely ja alueen siisteys

12. Jätteet tulee varastoida niin, ettei niistä aiheudu maaperän tai pohjavesien likaantumisvaaraa ja etteivät ne aiheuta epäsiisteysttä, ympäristön roskaantumista tai muuta vaaraa ympäristölle. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava mahdollisuuksien mukaan hyötykäyttöön. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa sellaiselle vastaanottajalle, jolla on toiminnalleen asianmukaiset luvat.

13. Radan jätehuollossa on noudatettava Pieksämäen kaupungin jätehuoltomääräyksiä.

14. Alueen yleisestä siisteydestä on huolehdittava. Toiminnot on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteysttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pohjavesien pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle. (YSL 16 §, 17 §, 52 § ja 58 §, JL 8 §, JL 12 §, 13 §, 72 §)

Perustelu (määräykset 12-14):

Jätteistä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteet on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja kustannuksiltaan kohtuullista. Alueen yleisestä siisteydestä huolehtiminen kuuluu toiminnanharjoittajan yleiseen velvollisuuteen.

Vastuuhenkilön nimeäminen ja raportointi

15. Luvan saajan on nimettävä ampumaradan hoidosta ja valvonnasta vastaava henkilö, jolla on riittävä asiantuntemus ja joka tuntee radan toiminnan ja on tietoinen radan ympäristöluvasta ja siinä olevista ympäristölupamääräyksistä. Henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ampumaradan käytöstä on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi

- käyttäjien määrä
- ampumapäivät ja niiden lukumäärät

- ampumaratojen käyttöä koskevat, ulkopuolisten tekemät häiriöilmoitukset (valitukset) ja niiden sisältö
- arvio ammuttujen laukausten määrästä
- tiedot jätteiden määrästä ja toimituspaikoista
- kilpailut ja muut poikkeustilanteet
- tarkkailutiedot.

Edellisen vuoden kirjanpito on toimitettava Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle maaliskuun loppuun mennessä.

Vesinäytteiden tarkkailutulokset on toimitettava valvovalle viranomaiselle heti niiden valmistuttua. (YSL 5 §, 8 §, 62 §)

Perustelut:

Radan ympäristönsuojelun riittävän tason turvaamiseksi ja viranomaisten yhteydenpidon helpottamiseksi on tarpeen, että laitokselle on nimetty asiantunteva, radan toimintaa koskevat ympäristönsuojeluun liittyvät säännökset ja määräykset tunteva henkilö.

Määräys vuosiraportista on tarpeellinen viranomaisvalvontaa varten. Raportin perusteella seurataan radan toiminnan ympäristöluvan mukaisuutta. Raportointi antaa tietoa radan ympäristönsuojelusta ja sen muutoksista.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

16. Toiminnanharjoittajan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä kaikissa ampumaratatoiminnoissa niin, että päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä.

(YSL 8 §, 53 §)

Perustelut:

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi.

Luvan saajan on seurattava ympäristönsuojelulain 6 §:ssä edellytetyn selvilläolo velvollisuutensa perusteella parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käytäntöjen kehittymistä sekä otettava niitä ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaisesti käyttöön. Ampumaradoille on ympäristöministeriön vuonna 2014 julkaisema BAT – ohjeistus, jossa on tietoa toimista ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Toiminnan muutokset ja toiminnan lopettaminen

17. Toiminnan olennaisesta muutoksesta, pitkäaikaisesta keskeytyksestä tai toiminnan lopettamisesta sekä toiminnanharjoittajan tai ympäristövastaavan henkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle.

Toiminnan päätyttyä ampumarata-alue on kunnostettava. Luvan saajan tulee viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esittää Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Etelä-Savon ELY –keskukselle yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä, ympäristönsuojelua koskevista toimista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta. (YSL 52 §, 89 §, 94 §)

Perustelut:

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa harjoittanut vastaa myös luvanvaraisen toiminnan päätyttyä lupamääräysten mukaisista tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan loputtua toiminnanharjoittaja on velvollinen siistimään

ympäristönjätteistä ja rakenteista sekä puhdistamaan maaperän siihen tilaan, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa eikä vaaraa ympäristölle

RATKAISUN YLEISET PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Ampumarata on olemassa oleva rata, jota on käytetty 1970 –luvulta lähtien. Alueella on ollut muuta ampumatoimintaa jo 1900 –luvun alusta lähtien. Ampumarata-alue sijaitsee kuivahkolla hiekkakankaalla, joka on tasattu rata-alueeksi. Tutkimusten mukaan, vaikka maaperä olisi hyvin vettä johtavaa hiekkamaata, on liukoisten yhdisteiden muodostuminen hitaampaa kuin alueilla, joilla jätteet ovat pidempiaikaisesti veden kyllästävässä esim. suomalaisessa ympäristössä. Lisäksi maaperän happamuudella on merkittävä vaikutus lyijyn liukenemiseen ja siksi neutraalissa hiekkamaaympäristössä lyijyn liukeneminen on tutkimusten mukaan vähäistä verrattuna esimerkiksi suoperäisessä maastossa tapahtuvaan liukenemiseen. Radan nykyisen toiminnan ei katsota aiheuttavan niin merkittävää lisäkuormitusta, etteikö lupaa edellä esitetyn ja annettujen lupamääräysten perusteella voisi myöntää toistaiseksi voimassa olevana.

Luotiaseratojen vallien maa-ainekseen jää epäpuhtauksia. Pitkällä aikavälillä maaperässä oleva lyijy ja muut raskasmetallit saattavat aiheuttaa myös pintavesien ja pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Lupamääräyksissä edellytetään aikataulutetun suunnitelman esittämistä joko taustavallien kunnostamiselle tai niiden suojaustoimille, joilla estetään taustavallissa olevien haitta-aineiden kulkeutuminen alueen ulkopuolelle. Esitetyillä luotien talteenottojärjestelmillä estetään taustavallien lisäpilaantuminen. Etuvallassa (lähinnä harhalaukauksia) olevan lyijyn ja muiden raskasmetallien määrän katsotaan olevan niin vähäinen, ettei ko. vallin suojaukseen ole tarvetta.

Keski-Savon ympäristölautakunta katsoo, että edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi niin, että ampumaradan toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa, jätelaisissa ja näiden nojalla annettujen asetusten sekä naapuruussuhdelain vaatimukset.

Toimittaessa tämän päätöksen ja siinä annettujen lupamääräysten mukaisesti sekä huomioiden sijoituspaikka ei toiminnasta nykytietämyksen mukaan aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista. Toiminta ei myöskään aiheuta vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on haettava uutta ympäristölupaa.

Luvan myöntänyt viranomaisena voi ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti muuttaa lupaa, jos toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulaissa kielletty seuraus,

parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan vähentää olennaisesti enemmän ilman kohtuuttomia kustannuksia, olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet tai se on tarpeen, jotta voidaan noudattaa Suomea sitovan kansainvälisen veloitteen täytäntöön panemiseksi annettuja säädöksiä.

(Ysl 87 §, 89 §)

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

(YSL 70 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014, YSL) 6–8, 11–12, 14, 16–17, 20, 27, 34, 42–44, 48–49, 51–53, 58, 62, 66, 70, 83–85, 87, 89, 94, 134, 170, 190–191 §:t

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014 YSA) 2 § 13 a-kohta, 11–15 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920, NaapL) 17 §

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Jätelaki (646/2011, JL) 6, 8, 12–13, 15–17, 72–73, 118–122 §:t

Pieksämäen kaupungin jätehuoltomääräykset

Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (Keski-Savon ympäristölautakunta 25.9.2014 § 69

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakijalta peritään ympäristöluvan käsittelymaksua Keski-Savon ympäristölautakunnan 25.9.2014 § 69 taksapäätöksen maksutaulukon 2014 kohdan 13.1. mukaisesti 2 700 euroa.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN JA JULKIPANO

Keski-Savon ympäristölautakunta tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti.

Päätös

Pieksämäen Seudun Ampujat r.y.

Laaksotie 47

76100 Pieksämäki

Jäljennös päätöksestä

Pieksämäen kaupungin rakennuslautakunta

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Itä-Suomen poliisilaitos, Pieksämäki

Ilmoitus päätöksestä

Pieksämäen kaupungin ilmoitustaulu

Keski-Savon ympäristötoimen Pieksämäen toimipisteen ilmoitustaulu

www.keskisavonymparistotoimi.fi

Pieksämäen Lehti

Leppävirran kunta
Keski-Savon ympäristölautakunta
PL 4
79101 Leppävirta

PÄÄTÖS 18(20)
Kokouspäivämäärä 9.6.2016 (§ 39)
Päätös annettu julkipanon jälkeen
14.6.2016

Asianosaiset, joille on annettu erikseen tieto hakemuksesta

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja/tai asian käsittelystä perittävään maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen julkipanosta julkipanopäivää lukuun ottamatta.
Valitusosoitus on liitteenä.

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Tähän päätökseen ja/tai asian käsittelystä perittävään maksuun saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä (14.6.2016) sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **14.7.2016**.
- Valitusoikeus** Valitus oikeus on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea sekä rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, alueellisella ELY -keskuksella sekä vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan **Vaasan hallinto-oikeudelle**, on ilmoitettava:
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla).
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä:
- valituksen mukana tulee olla tämä päätös alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä tiedoksianto- tai saantitodistuksineen
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.
- Valituksen toimittaminen** Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Leppävirran kunta
Keski-Savon ympäristölautakunta
PL 4
79101 Leppävirta

PÄÄTÖS 20(20)
Kokouspäivämäärä 9.6.2016 (§ 39)
Päätös annettu julkipanon jälkeen
14.6.2016

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireille panija, ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Liite 4. Esitys muutettavista lupamääräyksistä perusteluineen
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Esitys muutettavista lupamääräyksistä perusteluineen

Haettavien muutosten sekä jo toteutettujen toimenpiteiden vuoksi osaan Keski-Savon ympäristölautakunnan myöntämän ympäristöluvan (Dnro 22/2014, 9.6.2016) lupamääräyksistä esitetään muutoksia.

Lupamääräys 2:

Nykyinen lupamääräys: Radalla saa ampua .22 kaliiperin pienoiskivääreillä ja .22 kaliiperin, .32 kaliiperin, .38 kaliiperin ja 9 mm pistooleilla.

Muutosehdotus: Poistetaan.

Tai muutetaan muotoon:

Radalla saa ampua urheilu- ja metsästysammuntaan soveltuvilla luotiaseilla ja haulikoilla.

Perustelut: Toiminnalle haetaan muutosta siten, että toiminnallisen ammunnan alueella saa ampua urheilu- ja metsästysammuntaan soveltuvilla luotiaseilla ja haulikoilla. Toiminnallisen ammunnan alueen vallit ja pistooliradan meluntorjuntatoimenpiteet on mitoitettu siten, että VNp 53/1997 mukaiset melun ohjearvotasot tai ampumaratamelun säädösluonnosehdotuksen mukainen toimenpideraja-arvo tai ohjearvo eivät ylity lähimmässä altistuvissa kohteissa. Melumallinnuksessa on huomioitu kaikki yleisimmät urheilu- ja metsästysammunnassa käytettävien aseiden kaliiperit. Kaliipereiden rajaaminen ei siten ole perusteltua ja mahdollisia kaliipereita on niin paljon, että niiden täydellinen listaaminen ei ole edes käytännössä mahdollista.

Lupamääräys 6:

Nykyinen lupamääräys: Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Ampumaradan toiminnasta aiheutuva melu ei saa ympäristön asuinkiinteistöillä ylittää impulssiakavakiolla määritettynä A-painotettua enimmäisäänitasoa 65 dB ($L_{A_{max}}$) eikä loma-asuntokiinteistöillä A-painotettua enimmäisäänitasoa 60 dB ($L_{A_{max}}$). Ampumaradan aiheuttaman melun haitallisuutta on vähennettävä lähimmän asuinkiinteistön 593-402-23-14 suuntaan ampumakopin äänieristystä parantamalla tai muilla melua vähentävillä rakenteilla. Tavoitteena on impulssiakavakiolla mitatun A-painotetun enimmäisäänitason ($L_{A_{max}}$) vähentäminen ohjearvotasoon mainitussa kohteessa.

Muutosehdotus: poistetaan yliviivatut kohdat ja lisätään *kursivoit* kohdat:

Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Ampumaradan toiminnasta aiheutuva melu ei saa ympäristön asuinkiinteistöillä ylittää impulssiakavakiolla määritettynä A-painotettua enimmäisäänitasoa 65 dB ($L_{A_{max}}$) eikä loma-asuntokiinteistöillä A-painotettua enimmäisäänitasoa 60 dB ($L_{A_{max}}$). Ampumaradan aiheuttaman melun haitallisuutta on vähennettävä lähimmän asuinkiinteistön 593-402-23-14 suuntaan ampumakopin äänieristystä parantamalla *hakemuksessa ja meluntorjuntasuunnitelmassa esitetyillä keinoilla* tai muilla melua vähentävillä rakenteilla. Tavoitteena on impulssiakavakiolla mitatun A-painotetun enimmäisäänitason ($L_{A_{max}}$) vähentäminen ohjearvotasoon *mainitussa kohteessa*.

Perustelut: Hakemuksessa ja meluntorjuntasuunnitelmassa on esitetty toimenpiteet, joiden toteuttamisen jälkeen VNp 53/1997 mukaisten melun ohjearvotasojen ylityksiä ei aiheudu millekään lähialueen kohteelle.

Liite 4. Esitys muutettavista lupamääräyksistä perusteluineen
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Lupamääräys 7:

Nykyinen lupamääräys: Radan ylläpitäjän tulee seurata aiheuttamaansa melua. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan mittaamaan toiminnan melutason viranomaisen hyväksymällä tavalla. Mikäli mittauksilla todetaan, että rata aiheuttaa lupaehdot ylittävää meluhaittaa, tulee radan ylläpitäjän ryhtyä välittömästi toimiin radan aiheuttaman melukuormituksen vähentämiseksi.

Muutosehdotus: Radan ylläpitäjän tulee seurata aiheuttamaansa melua. *Mikäli toiminnassa tapahtuu ollenainen muutos*, lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan mittaamaan *selvittämään* toiminnan melutason viranomaisen hyväksymällä tavalla. *Ensisijainen keino on melumallinnuksen päivittäminen*. Mikäli mittauksilla *selvityksillä* todetaan, että rata aiheuttaa lupaehdot ylittävää meluhaittaa, tulee radan ylläpitäjän ryhtyä välittömästi toimiin radan aiheuttaman melukuormituksen vähentämiseksi.

Perustelut: Melumittausten tulokset edustavat aina vain juuri mittaushetkellä esiintyneitä tilanteita ja olosuhteita. Ympäristöministeriön mittausohjeen (1999) mukaisissa olosuhteissa yksittäisten laukausten pienimpien ja suurimpien äänitasojen ero voi olla jopa 20–30 dB. Eri päivinä hyväksyttävissä sääoloissa tehtyjen mittausten päiväkohtaisten kokonaistulosten vaihteluväli voi olla 15–20 dB. Näin suuret vaihtelut ovat tärkein syy, miksi melumittauksia ei voida pitää ensisijaisena tapana arvioida ampumaratamelua. Laskentamalleja käyttämällä saadaan paremmin tilannetta kuvaavia tuloksia. (Lahti, Markula & Hanski 2022.)

Olkonkankaan ampumaradalle on teetetty melumallinnuksen avulla toteutettu ympäristömeluselvitys sekä meluntorjuntasuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä VNp 53/1997 mukaiset melun ohjearvotasot eivät ylitä. Mikäli toiminnassa tapahtuu sellaisia merkittäviä muutoksia, joista aiheutuu merkittävä muutos melutilanteeseen, selvitetään sen vaikutukset laskentamallin päivityksellä. Tällaisia muutoksia voivat olla esimerkiksi uuden lajiradan perustaminen tai ampumasuuntien muuttaminen.

Lupamääräys 8:

Nykyinen lupamääräys: Kivääri- ja pistooliradat tulee varustaa hakemuksen mukaisilla luotiloukuilla tai muulla vastaavalla luotien talteenottorakenteella. Luotien talteenottorakenteiden ja muiden suojarakenteiden kunnossapidosta tulee huolehtia. Mikäli toteutettava luotien talteenottojärjestelmät poikkeavat hakemuksen mukaisista, tulee suunnitelmat niistä esittää Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen niiden toteuttamista kuitenkin viimeistään 30.9.2016 mennessä.

Muutosehdotus: Poistetaan ylivivatut kohdat ja lisätään *kursivoidut* kohdat:

Kivääri- ja pistooliradat tulee varustaa hakemuksen mukaisilla luotiloukuilla tai muulla vastaavalla luotien talteenottorakenteella. Luotien talteenottorakenteiden ja muiden suojarakenteiden kunnossapidosta tulee huolehtia *ja luotijäte tulee toimittaa säännöllisesti soveltuvaan vastaanottopaikkaan*. ~~Mikäli toteutettava luotien talteenottojärjestelmät poikkeavat hakemuksen mukaisista, tulee suunnitelmat niistä esittää Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen niiden toteuttamista kuitenkin viimeistään 30.9.2016 mennessä.~~

Perustelut: Lupamääräyksen mukaiset rakenteet on toteutettu lupamääräyksen mukaisesti, joten lupamääräys esitetään päivitettävän vastaamaan toimintaa.

Liite 4. Esitys muutettavista lupamääräyksistä perusteluineen
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Lupamääräys 9:

Nykyinen lupamääräys: Ampumaratojen taustavallit on kunnostettava tai ne on suojattava siten, ettei sade- ja sulamisvedet pääse huuhtomaan niitä. Suunnitelmat ampumaratojen taustavallien kunnostamisesta tai niiden suojaamisesta aikatauluineen on esitettävä ennen niiden toteuttamista ja kuitenkin viimeistään 30.6.2017 Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi.

Muutosehdotus: Poistetaan.

Perustelut: Lupamääräyksen mukaiset toimenpiteet on toteutettu lupamääräyksen mukaisesti. Toiminnallisen ammunnan radalle ei esitetä toteutettavan vastaavia rakenteita.

Ampumaratojen BAT-oppaan mukaisen haitta-aineiden hallinnan tarvearvioinnin mukaan (liite 8) Olkonkankaan ampumarata luokitellaan riskiluokituksestaan perustason radaksi. Perustason radoilla haitta-aineiden kulkeutumisen rata-alueelta ympäristöön arvioidaan olevan merkityksetöntä tai vähäistä. Mahdollisten vaikutusten arvioidaan olevan paikallisia ja vähäisiä. BAT-oppaan suosituksen mukaisesti vaatimuksena on käytön seuranta ja raportointi, ulkopuolisten vesien hallinta sekä kunnostus toiminnan loputtua.

BAT-oppaan mukaisesti uudelle radalle ensisijainen haitta-aineiden hallintatoimenpide on sijaintipaikan valinta. Sijaintipaikan valinnassa huomioidaan ympäristöriskit ja niiden hallintatarve alueen olosuhteiden ja mahdollisten kulkeutumisreittien perusteella. Lisäksi tulee huomioida toiminnan tyyppi ja volyyymi. Uusilta ampumaradoilta edellytetään pääsääntöisesti haitta-ainepitoisten vesien keräystä ja tarvittaessa puhdistusta tai vesien muodostumisen estämistä ja/tai kuormituksen rajoittamista. Lisäksi edellytetään säännöllistä tarkkailua. (Ympäristöministeriö, 2014.) Olkonkankaan ampumaradan toiminnallisen ammunnan radan ympäristökuormitusta tullaan tarkkailemaan pintavesiseurannalla. Vesienjohtamisratkaisuihin tullaan varautumaan siihen, että tarvittaessa syntyviä pintavesiä voidaan käsitellä, mikäli tarkkailutulokset osoittavat sen olevan tarpeen. BAT-oppaan mukaisesti muille rakenteille ei ole tarvetta.

Ratarakenteita kuten taustavallia ja rata-alueen pintakerrosta, johon haitta-aineet kertyvät ei BAT-oppaan mukaisesti pidetä maaperänä vaan ratarakenteena, joka voidaan toiminnan päätyttyä riskiperusteisesti poistaa.

Lupamääräys 10:

Nykyinen lupamääräys: Pohjavedentarkkailu tulee järjestää joko asentamalla alueelle pohjavesiputki tai muulla vastaavan tuloksen antavalla tavalla viimeistään 31.8.2021 mennessä. Pohjaveden tarkkailusuunnitelma tulee esittää Pieksämäen ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen tarkkailun toteuttamista.

Muutosehdotus: Toiminnan vaikutuksia ympäristöön tulee tarkkailla pintavesinäytteenoton avulla. Seuraava näytteenotto tulee toteuttaa vuonna 2027. Päivitetty tarkkailusuunnitelma tulee esittää ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen seuraavaa näytteenottoa. Laajennusalueen pintavesien tarkkailupiste tulee esittää Pieksämäen ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen tarkkailun aloittamista.

Pintavesinäytteistä tulee analysoida antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn, sinkin ja nikkelin liukoiset pitoisuudet sekä liennut orgaaninen hiili (DOC), pH, sameus ja sähkönjohtavuus.

Tarkkailun tulosten perusteella pintavesinäytteenottoa voidaan muuttaa tarkkailusuunnitelmaa muuttamalla.

Perustelut: Olkonkankaan ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä ampumaradalla tai sen välittömässä läheisyydessä ole talousvesikaivoja. Pohjavesiputken asentamisesta on aiemmin käyty keskustelua toiminnanharjoittajan, Keski-Savon ympäristötoimen ja Etelä-Savon ELY-keskuksen kesken. Tuolloin on päädytty yhteiseen näkemykseen, jonka mukaan alueen vanha toiminta voisi tuoda liikaa epävarmuutta tulosten tulkittavuuteen. Tämän vuoksi on päädytty siihen, että toiminnan tarkkailu toteutetaan

Liite 4. Esitys muutettavista lupamääräyksistä perusteluineen
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

lupamääräyksen mukaisesti muulla keinolla. Tarkkailua on päädytty toteuttamaan pintavesinäytteenotolla. Luvan päivittämisen myötä lupamääräys esitetään päivitettävän vastaamaan nykytilannetta.

Lupamääräys 11:

Nykyinen lupamääräys: Ampumaradan rakenteissa saa käyttää vain pilaantumattomia maa-aineksia. Maa-ainesten lisäämisestä ja vaihtamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen töihin ryhtymistä.

Muutosehdotus: Poistetaan ~~yliviivatut~~ kohdat ja lisätään *kursivoidut* kohdat:

~~Ampumaradan rakenteissa saa käyttää vain~~ *Mikäli ampumaradan rakenteissa käytetään muita kuin* pilaantumattomia maa-aineksia, *tulee tälle hakea erikseen lupaa.* Maa-ainesten lisäämisestä ja vaihtamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen töihin ryhtymistä.

Perustelut: Hakemuksessa on esitetty käytettävän vallien rakentamisessa pilaantumattomia maa-aineksia. Muiden kuin pilaantumattomien maa-ainesten käyttäminen vaatii ilmoituksen tai luvan, joissa asetetaan tarkemmat määräykset materiaalien käytöstä, tarkkailusta ja muista ehdoista.

Lähteet

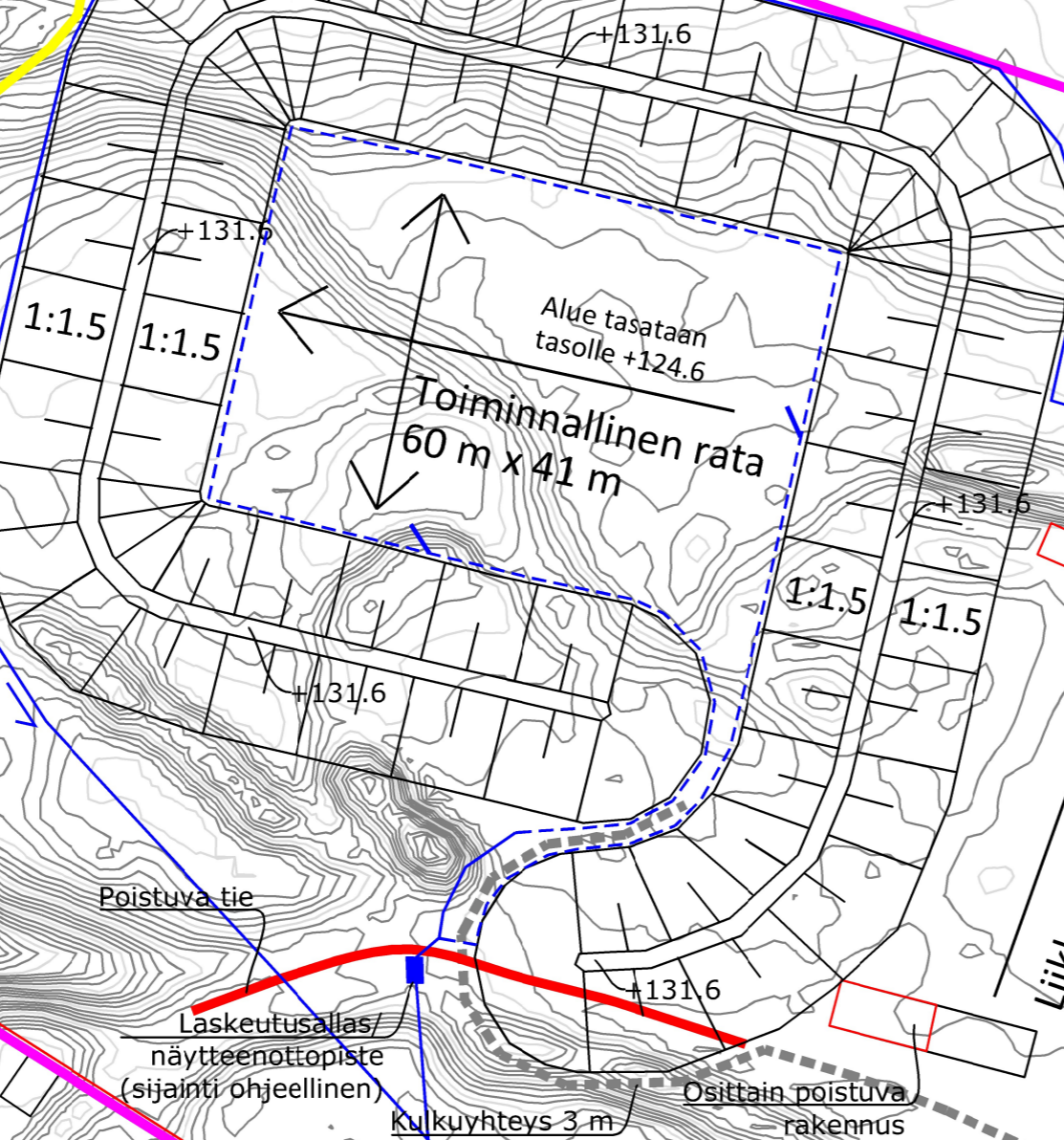
- Lahti, T., Markula, T. & Hanski, M. 2022. Ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohje – Selvitykset, laskenta ja mittaukset.
- VNp 53/1997. Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjeavosta. Suomen säädöskokoelma 53/1997, Helsinki.
- Ympäristöministeriö. 1999. Ampumaratamelun mittaaminen.
- Ympäristöministeriö. 2014. Kajander, S. ja Parri, A. Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta – Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Suomen ympäristö 4/2014.

Ampumarata-alue

Käytöstä poistetun
kaatopaikan raja

593-402-12-32

593-402-23-6

Liikkuvan maalin rata

Pienoiskiväärirata

Pistoolirata

	Ampumarata-alue		Tie		Uusi maavalli
	Kaatopaikan raja		Oja	+124.6	Maanpinnan korkeus
	Ampumasuunta		Salaoja		Kiinteistöraja

Olkonkankaan ampumarata
Pieksämäki

Osoite Suonenjoentie 690,
76100 Pieksämäki

Sisältö. Asemapiirros

Rn:o 593-402-12-32

Mittakaava: 1:750

PIIRT. Inka Laari

06/2026

Pieksämäen Seudun Ampujat ry
Olkonkankaan Ampumarata
puheenjohtaja@pieksa.fi
Suonenjonetie 690
76100 PIEKSÄMÄKI

Tilausno 327836 (5353/VESINÄYT), saapunut 19.6.2024, näytteet otettu 18.6.2024 (8:00)
Näytteenottaja: Merja Sikanen

NÄYTTEET

Lab.nro	Näytteen kuvaus
16678	Pintavesi radan puomilta
16679	Pintavesi rhy:n puomin läheisyydestä

MÄÄRITYSTULOKSET / NÄYTTEET

Määrittys	Yksikkö	16678	16679
pH *		4,8	7,6
Sameus *	FNU	6,2	E
Arseeni, happohajotus*	µg/l	3,6	10
Kupari, happohajotus*	µg/l	50	62
Lyijy, happohajotus *	µg/l	24	150
Nikkeli, happohajotus *	µg/l	6,4	8,1
Sinkki, happoliukoinen*	µg/l	18	61
Antimoni, happohajotus *	µg/l	0,67	1,7

Merkintöjen selityksiä: P = määrittys kesken, E = ei tehty, ~ = noin, < = pienempi kuin, « = pienempi tai yhtäsuuri kuin, > = suurempi kuin, » = suurempi tai yhtäsuuri kuin.
Menetelmätiedot viimeisellä sivulla, * = akkreditoitu menetelmä, (A) = alihankintamäärittys

LAUSUNTO

Vesitutkimus

Näytteestä 16679 ei voida määrittää sameutta, vedessä maa-ainesta.

Kaisa Kokkarinen
kemisti, FM

TIEDOKSI

Keski-Savon ympäristötoimi/Ympäristöterveys/terveysvalvonta@leppavirta.fi

Tulokset koskevat vastaanotettuja näytteitä. Selosteen saa kopioida vain kokonaan. Kvant. mikrobiologisille menetelmille mittausepävarmuudet ilmoitetaan pyydettyäessä. Mittausepävarmuutta ei huomioida päätöksissä.

Katuosoite	Postiosoite	Puhelin	Sähköposti	Y-tunnus
Yrittäjätie 24	Yrittäjätie 24	*044 7647203	kaisa.kokkarinen@ymparistotutkimus.fi	1869466-1
70150 KUOPIO	70150 KUOPIO			

MENETELMÄTIEDOT

Määrittäminen	Menetelmän nimi ja tutkimuslaitos (suluissa)
pH *	SFS 3021:1979 (TL30)
Sameus *	SFS-EN ISO 7027-1:2016 (TL30)
Arseeni, happohajotus*	ICP-MS, SFS-EN ISO 17294-1 ja -2, SFS-EN ISO 15587-2, mikr (TL30)
Kupari, happohajotus*	ICP-MS, SFS-EN ISO 17294-1 ja -2, SFS-EN ISO 15587-2, mikr (TL30)
Lyijy, happohajotus *	ICP-MS, SFS-EN ISO 17294-1 ja -2, SFS-EN ISO 15587-2, mikr (TL30)
Nikkeli, happohajotus *	ICP-MS, SFS-EN ISO 17294-1 ja -2, SFS-EN ISO 15587-2, mikr (TL30)
Sinkki, happoliukoinen*	ICP-MS, SFS-EN ISO 17294-1 ja -2, SFS-EN ISO 15587-2, mikr (TL30)
Antimoni, happohajotus *	ICP-MS, SFS-EN ISO 17294-1 ja -2, SFS-EN ISO 15587-2, mikr (TL30)

TUTKIMUSLAITOSTIEDOT

Tunnus	Tutkimuslaitoksen nimi
TL30	SKYT Oy, Kuopion laboratorio, FINAS T047 (SFS EN ISO/IEC 17025)

MITTAUSEPÄVARMUUSTIEDOT

Määrittäminen	Näyte	Tuloksen epävarmuus	Määrittämisspvm.
pH *	2024/16678	±0,2 yks.	19.6.2024
	2024/16679	±0,2 yks.	19.6.2024
Sameus *	2024/16678	±10%	19.6.2024
Arseeni, happohajotus*	2024/16678	±17%	26.6.2024
	2024/16679	±17%	26.6.2024
Kupari, happohajotus*	2024/16678	±15%	26.6.2024
	2024/16679	±10%	26.6.2024
Lyijy, happohajotus *	2024/16678	±15%	26.6.2024
	2024/16679	±15%	10.7.2024
Nikkeli, happohajotus *	2024/16678	±12%	26.6.2024
	2024/16679	±12%	26.6.2024
Sinkki, happoliukoinen*	2024/16678	±17%	26.6.2024
	2024/16679	±10%	26.6.2024
Antimoni, happohajotus *	2024/16678	±35%	26.6.2024
	2024/16679	±12%	26.6.2024

Tulokset koskevat vastaanotettuja näytteitä. Selosteen saa kopioida vain kokonaan. Kvant. mikrobiologisille menetelmille mittausepävarmuudet ilmoitetaan pyydettyäessä. Mittausepävarmuutta ei huomioida päätöksäannonissa.

HAITTA-AINEIDEN HALLINNAN TARVEARVIOINTI

Haitta-ainepäästöjen hallinnan tarve ja tapa määritellään kohdekohtaisesti toiminnan ja olosuhteiden sekä näistä aiheutuvan ympäristöriskin perusteella. Johtopäätösten läpinäkyvyyden ja selvitysten yhdenmukaisuuden takaamiseksi toiminnan aiheuttama ympäristöriski kuvataan sekä numeerisesti että sanallisesti BAT-oppaassa (Ympäristöministeriö 2014) esitetyn pisteytysjärjestelmän avulla. Erikseen pisteytetään ja kuvataan päästöpotentiaali (kuormitus) sekä pintavesi- ja pohjavesiriski (taulukot 1–6). Pisteytystä sovelletaan ampumaradan riskitason määrittämisessä.

Haitta-ainepäästöjen riskitason pisteytys

Taulukko 1. Päästöpotentiaalın arviointi BAT-oppaan mukaan (Ympäristöministeriö 2014).

PAASTOPOTENTIAALI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Lyijyn määrä ratarakenteissa L	0	< 5 tonnia lyijyä	
	1	5–50 tonnia lyijyä	
	2	50–100 tonnia lyijyä	
	3	> 100 tonnia lyijyä	
Käyttöikä I	0	0	Uusi rata
	1	1–20 vuotta	
	2	20–50 vuotta	
	3	> 50 vuotta	
Kuormittuneen alueen laajuus: luotiaseratojen määrä K	1	1–2 kpl	
	2	3–5 kpl	
	3	> 5 kpl	
Lisäksi haulikkoradasta	1...x	Jokaisesta rata-alueella sijaitsevasta haulikkoradasta yksi liisäpiste	
Kuormitus yhteensä	L+I+K		
Max	9 + haulikkoratojen lukumäärä		

Päästöpotentiaalın merkittävyys

Pieni 1–4 pistettä

Kohtalainen 5–8 pistettä

Suuri > 9 pistettä

Taulukko 2. Olkonkankaan ampumaradan päästöpotentiaali. Päästöpotentiaali on arvioitu kohtalaiseksi.

PAASTOPOTENTIAALI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Lyijyn määrä ratarakenteissa L	1	5–50 tonnia	Taustavalleissa on vanhaa kuormitusta arviolta 6 tonnia.
Käyttöikä I	3	> 50 vuotta	Olkonkankaan ampumaradan toiminta on alkanut 1970-luvulla.
Kuormittuneen alueen laajuus: luotiaseratojen määrä K	2	3–5 kpl	Radalla on 3 luotiaserataa.
Lisäksi haulikkoradasta	0	0	Radalla ei ole haulikkoratoja
Kuormitus yhteensä	6	Kohtalainen	

Olkonkankaan ampumaradan päästöpotentiaali on arvioitu kohtalainen.

Lyijyn määrää ratarakenteissa on arvioitu suuntaa antavasti ympäristöluvassa 2016 arvioitujen laukausmäärien perusteella. Käytännössä tämä siis kuvaa ennen luotiloukkujen asentamista taustavalleihin kertynyttä kuormitusta. Haitta-aineita ei ole poistettu taustavalleista, vaan ne on peitetty bentoniittimatolla ja pilaantumattomalla maa-aineksella. Luotiloukkujen asentamisen jälkeen taustavalleihin ei ole kertynyt uutta kuormitusta.

Liite 8. Haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Taulukko 3. Pintavesiriskin arviointi BAT-oppaan mukaan (Ympäristöministeriö 2014).

PINTAVESIRISKI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys K	0	Vettä johtava	Esim. Hiekka, sora, hiekkamoreeni
	1	Jonkin verran vettä johtava	Esim. Silttinen hiekka
	2	Vettä pidättävä	Esim. Savi, hienoainemoreeni
	3	Suo, kosteikko	
Sekoittumiskerroin rata-alueelta johtavassa ojassa SK	0	<0,01	
	1	0,01–0,1	
	2	0,1–0,25	
	3	> 0,25	
Nykytilanne, pintaveden ja sedimentin haitta-ainepitoisuudet N	0	Ei vaikutuksia havaittavissa	Ampumatoiminnasta peräisin olevat haitta-aineet rata-alueen ympäristössä
	1	Lievästi kohonneet luonnontilaan nähden, vaikutus paikallinen	Luonnontilalla tarkoitetaan pääsääntöisesti kunkin alueen taustapitoisuuksia
	4	Selvästi kohonneet luonnontilaan nähden ja/tai vaikutuksia havaittavissa laajemmalla alueella	
	6	Sedimentin haitta-ainepitoisuudella on vaikutusta vesistön käyttöön tai pintaveden ympäristölaatumormi ylittyy rata-alueen ojan vastaanottavassa vesistössä	
Riskin realisoitumisen seurausten vakavuus S	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Esim. haitta-aineita kertyy ajan mittaan rata-alueelta ulos johtavien ojien pohjasedimenttiin paikallisesti
	1	Rajoitetut vaikutukset mahdollisia	Vaikutukset paikallisia ja vähäisiä tai hallittavissa
	4	Vakavat vaikutukset mahdollisia	Paikallisia vaikutuksia esim. erityisiin luontoarvoihin tai eliölajeihin tai pintaveden käyttöön
	6	Erittäin vakavat vaikutukset mahdollisia	Paikallisia laajempia vaikutuksia esim. erityisiin luontoarvoihin tai eliölajeihin tai pintaveden käyttöön
Pintavesiriski yhteensä	K+SK+N+S		
Max	18		

Pintavesiriskin merkittävyys

Pieni 0-9 pistettä

Kohtalainen 9-14 pistettä

Suuri > 14 pistettä tai N > 4

Taulukko 4. Olkonkankaan ampumaradan pintavesiriskin pisteytys. Pintavesiriski on arvioitu pieneksi.

PINTAVESIRISKI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys K	0	Vettä johtava	Täytemaata ja moreenia
Sekoittumiskerroin rata-alueelta johtavassa ojassa SK	0-3		Rata-alue itsessään kuiva, selkeitä ojareittejä ei ole havaittavissa.
Nykytilanne, pintaveden ja sedimentin haitta-ainepitoisuus N	1	Lievästi kohonneet luonnontilaan nähden	Säännöllisestä pintavesitarkkailusta sovittu viranomaisen kanssa.
Riskin realisoitumisen vakavuus S	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Todennäköisesti sade- ja sulamisvedet imeytyvät alueelle.
Pintavesiriski yhteensä	1-4	Pieni	

Olkonkankaan ampumaradan pintavesiriski on arvion mukaan pieni.

Liite 8. Haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi
Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Rata-alueelta ei lähde selkeitä ojia ja alue on kuivaa ja vettä läpäisevää. Radalta saattaa päätyä vähäisiä pintavesiä radan eteläpuolelle, jossa on kosteaa metsämaata. Rata sijaitsee Pieksänjärven valuma-alueelle ja linnuntietä etäisyys Pieksänjärveen on noin 500 metriä. Teoreettisesti lähin vastaanottava vesistö on siis Pieksänjärvi.

Taulukko 5. Pohjavesiriskin arviointi BAT-oppaan mukaan (Ympäristöministeriö 2014).

POHJAVESIRISKI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys K	0	Heikosti vettä johtava tai suo	Esim. Savi, siltti, hienoainesmoreeni, suo
	1	Jonkin verran vettä johtava	Esim. Silttinen hiekka
	2	Vettä johtava	Esim. Hieno hiekka, hiekkamoreeni
	3	Hyvin vettä johtava	Karkea hiekka, sora
Etäisyys pohjaveden pintaan E	1	>10 metriä	
	2	4–10 metriä	
	3	<4 metriä	
Nykytilanne, maaperän, vajoveden ja pohjaveden haitta-ainepitoisuus N	0	Ampumatoiminnasta peräisin olevat haitta-aineet rajoittuvat ampumaradan rakenteisiin, vajovesien pitoisuudet hyväksyttävällä tasolla, pohjavedessä ei havaittavissa vaikutuksia	
	1	Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ampumaradan alapuolisessa maaperässä, vajovesien pitoisuudet hyväksyttävällä tasolla tai lievästi kohonneet, pohjavedessä ei havaittavissa vaikutuksia	
	4	Pohjavedessä havaittavissa taustapitoisuudet ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, vajovesien pitoisuudet ylittävät hyväksyttävän tason tai haitta-aineita kulkeutunut syvälle maaperään	
	6	Pohjaveden haitta-ainepitoisuudet ylittävät talousveden tai pohjaveden laadulle annetut viitearvot	Edellyttäen, että taustapitoisuudet alittavat ko. normit
Riskin realisoidumisen seurausten vakavuus S	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Esim. kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, maaperän tai pohjaveden pilaantumisen rajoittuu kohteen välittömään läheisyyteen, pohjavettä ei käytetä eikä tulevaisuudessa ole todennäköistä
	1	Rajoitetut vaikutukset mahdollisia	Esim. vaikutukset paikallisia ja vähäisiä tai hallittavissa
	4	Vakavat vaikutukset mahdollisia	Esim. vaarantaa pohjaveden käytön talousvesikaivoista
	6	Erittäin vakavat vaikutukset mahdollisia	Esim. vaarantaa alueellisesti merkittävän vedenottamon käytön tai muun tärkeän kohteen
Pohjavesiriski yhteensä	K+E+N+S		
Max	18		

Pohjavesiriskin merkittävyys

Pieni 0–9 pistettä

Kohtalainen 9–14 pistettä

Suuri >14 pistettä tai N>4

Liite 8. Haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi Olkonkankaan ampumarata, Pieksämäki

Taulukko 6. Olkonkankaan ampumaradan pohjavesiriski. Pohjavesiriski on arvioitu pieneksi.

POHJAVESIRISKI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys K	2	Vettä johtava	Täytemaa ja moreeni
Etäisyys pohjaveden pintaan E	1-3	Ei tiedossa	
Nykytilanne, maaperän, vajoveden ja pohjaveden haitta-ainepitoisuus N	0	Oletuksen mukaan rajoittuvat rakenteisiin	Pohjavedestä ei ole tiedossa mittaustuloksia, mutta radan rakenteet ja sijainti huomioiden oletus on, että vaikutuksia pohjaveteen ei synny
Riskin realisoitumisen seurausten vakavuus S	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Rata ei sijaitse pohjavesialueella eikä pohjavettä käytetä lähialueella. Myöskään tulevaisuudessa ei käytetä.
Pohjavesiriski yhteensä	3-5	Pieni	

Olkonkankaan ampumaradan pohjavesiriski on arvion mukaan pieni.

Riskitason määrittely ja riskinhallinnan suunnittelu

Riskitason määrittelyn jälkeen arvioidaan riskinhallinnan tavoitteet BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) sivun 88 taulukon mukaisesti. Olkonkankaan ampumaradan päästöpotentiaali on kohtalainen ja pinta- sekä pohjavesivesiriskit ovat pieniä. Riskiluokituksessa radan katsotaan tällöin kuuluvaksi tasoon 1 eli perustaso. Perustason radoilla haitta-aineiden kulkeutumisen rata-alueelta ympäristöön arvioidaan olevan merkityksetöntä tai vähäistä. Mahdolliset vaikutukset ovat paikallisia ja vähäisiä. Perustason ratojen ohjeelliset vaatimustasot on esitetty taulukossa 7.

Taulukko 7. BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden riskitaso ja riskinhallinnan suunnittelun lähtökohdat perustason radalle (Ympäristöministeriö 2014).

	Taso 1, perustaso
Haitta-aineriskin merkittävyys	Pieni päästöpotentiaali tai kohtalainen päästöpotentiaali ja pieni pinta/pohjavesiriski.
Riskin kuvaus	Haitta-aineiden kulkeutuminen rata-alueelta ympäristöön merkityksetöntä tai vähäistä. Vaikutukset paikallisia ja vähäisiä.
Vaatimukset luotiaseradoille	Käytön seuranta ja raportointi. Ulkopuolisten vesien hallinta. Kunnostus toiminnan loputtua.
Vaatimukset haulikkoradoille	Käytön seuranta ja raportointi. Ulkopuolisten vesien hallinta. Kunnostus toiminnan loputtua.
Käytön seuranta	Laukaussuureet radoittain ja asetyypeittäin sekä toiminta-ajat.
Päästöjen ja vaikutusten tarkkailu	Ei pääsääntöisesti edellytetä. Tapauskohtaisesti rajoitettu tarkkailu vaikutusten mukaan kohdennetusti.
Aikataulu	-

Lähteet

Ympäristöministeriö. 2014. Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta – Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Kajander, S. & Parri, A. BAT-opas. Suomen ympäristö 4/2014.